

bukla

Brezplačna revija
o dobrih knjigah.

leto 9/št. 94

oktober–november 2013

www.bukla.si

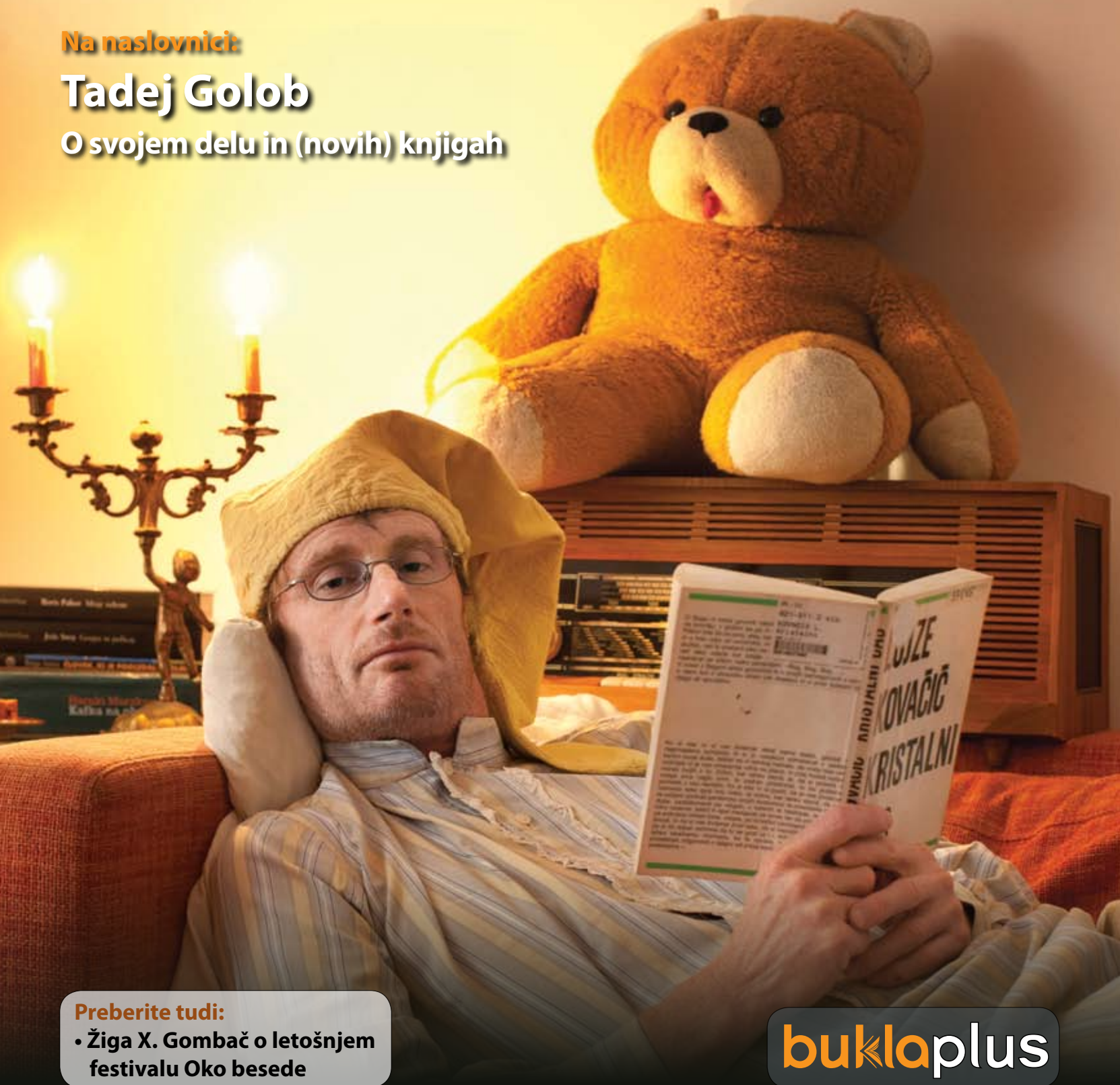
Ker zgodbe navdihujejo ...

Portret: Radka Denemarková; Nov prevod Ericha Fromma; Knjiga meseca dr. Mance Košir; Festival mladinskih pisateljev Oko besede

Na naslovnici:

Tadej Golob

O svojem delu in (novih) knjigah

Preberite tudi:

• Žiga X. Gombač o letošnjem festivalu Oko besede

buklaplus

Naslednja številka Bukle izide 20. novembra 2013 ob otvoritvi 29. knjižnega sejma v Cankarjevem domu.

Če ne bomo
brali, nas bo
pobralo.

29. slovenski knjižni sejem

 cankarjev dom
20.–24. 11.

PER LIBROS AD LIBERTATEM S KNJIGAMI DO SVOBODE

Gospodarska
zbornica
Slovenije
Zbornica knjižnih založnikov
in knjigarstev

IZDAJATELJ

UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 520 18 39, Faks: (01) 520 18 40
bukla-urednistvo@umco.si
ISSN: 1854-3359

UREDNIŠTVO in PISCI

Odgovorni urednik: Samo Rugelj
Kreativna urednica: Renate Rugelj
Jezikovni pregled: Tine Logar**Pisci:** Iztok Ilich, Maša Ogrizek,
Renate Rugelj, Samo Rugelj,
Vesna Sivec Poljanšek, Kristina Sluga,
Žiga Valetič**Gostujoči pisci:** Igor Divjak, Sašo
Dolenc, Žiga X. Gombac, Manca Košir,
Darja Lavrenčič Vrabec, Zoran Smiljančič

OBLIKA in PRIPRAVA

Oblikovanje in prelom: Aleš Cimprič
Grafična priprava za tisk in tisk:
Schwarz Print d. o. o., Ljubljana
Fotografija na naslovnici:
Borut Krajnc

OGLASNO TRŽENJE

Renate Rugelj
Telefon: (01) 520 18 31, GSM: 041/670 666Brez pisnega dovoljenja izdajateljica je vsaka
javna priobčitev, predelava ali uporaba
vsebine prepovedana. Vse pravice pridržane!
Pisci in kolumnisti izražajo svoja mnenja in ne
nujno mnenja uredništva.

LEGENDA KRATIC

m. v. – mehka vezava
t. v. – trda vezava
pt. v. – poltrda vezavaIzdajo te publikacije je sofinancirala Javna
agencija za knjigo Republike Slovenije.bukla
Brezplačna revija o dobrih knjigah.
www.bukla.siwww
knjige na trgu .si

PRED PREMIERAO

Dve ali tri stvari, ki si jih želim
za Mladinsko knjigo

Pred kratkim smo na radiu kramljali o Mladinski knjigi (MK), ki je bila s svojo napovedano skorajšnjo prodajo v založniških krogih in tudi širše ves zadnji mesec najbolj vroča tema. Voditelj mi je zastavil vprašanje: »Kakšen bi bil za vas idealen scenarij prodaje Mladinske knjige?« Zajel sem sapo, da bi odgovoril, preden pa sem izustil prvo besedo, mi je skozi misli zdrvelo zadnjih petnajst let, kar angažirano spremljam slovensko založništvo.

Kar pomnim, se je o MK govorilo kot o nekakšnem bavbavu. Kako je ta založba agresivna, kako drugim ne pusti dihati, kako v svojih knjigarnah prodaja predvsem svoje knjige, kako je monopolist in kako je v bistvu največji problem slovenskega založništva. To so bili časi, še preden smo pri naši, sprva revijalni založbi začeli izdajati knjige, in tako sem vse te informacije sprejemal predvsem kot zunanji opazovalec. Nisem jih moral ravno argumentirano komentirati, zato sem jim predvsem radovedno prikimaval.

Ko pa smo pred ducatom let tudi v naši založbi začeli sem ter tja sramežljivo izdajati knjige, sem ugotovil, da temu ni čisto tako. V njihovih knjigarnah sem se vedno dobro počutil ne glede na to, ali je bilo to v Ljubljani, Celju ali pa v Mariboru, s knjigarji pa sem se hitro začel spuščati v diskusije o naših in drugih knjigah, iz katerih sem se marsikaj naučil. In ne glede na to, da sem bil pozoren

na to, od kod se bo prikradel opevani sovrag, se to ni zgodilo. Tudi z uredniki na založbi in njihovimi prodajniki je bilo podobno. Jasno, da so se potegovali za svojo založbo (kdo pa se ne?), jasno, da so bili prepričani, da njihova založba izdaja najboljše knjige (kdo pa ni?), in jasno, da so bili ponosni na to, da delajo prav na MK. V tem nisem videl prav nič spornega.

Naslednja leta so tako minevala v stalnem kritiziranju MK s strani mojih občasnih sogovornikov, saj naj bi bila vzrok za vse probleme manjših založnikov na slovenskem trgu. Ko sem potem pred nekako petimi leti začel pripravljati svojo disertacijo o javnem denarju in slovenskih knjigah, je bilo eno od poglavij namenjeno tudi profiliranju nekaterih slovenskih knjižnih založb. MK se ob tem seveda nisem niti hotel niti mogel izogniti, kar me je prisililo, da sem malce globlje zagrizel v njeno organizacijo in strukturo. Na podlagi javno dostopnih podatkov in v pogovorih z njenimi zaposlenimi sem podrobneje spoznal, kako raznovrstno uredniško organizacijo in knjižni program ima MK na eni strani ter kako raznolike prodajne strategije in poti ima na drugi. Počasi mi je postalo jasno, da velikost in položaj MK ter njen promet s knjigami niso nastali kar sami od sebe in da za njimi stojijo desetletja načrtnega dela. Jasno, da je povsod, v malih, kaj šele v velikih podjetjih, tudi nekaj umazanega perila, a kje ga pa ni, za nekaj pralnih strojev se ga najde celo v najbolj zglednih družinah. Ko je moj doktorat potem predelan izšel v knjižni obliki pri Cankarjevi založbi pod naslovom *Za vsako besedo cekin?*, mi je njen urednik Andrej Blatnik pozneje povedal, da so jo nekateri »na založbi« pokritizirali, češ da je preveč kritična do MK, medtem pa je, denimo, Drago Bajt v svoji recenziji knjige zapisal, da

sem »do Mladinske knjige pristransko naklonjen« – iz tega dvojega sem takrat sklenil, da sem bil prav spodobno objektivni.

Križanje MK kot grobarja slovenskega založništva se je nadaljevalo do letošnje pomladi, ko se je prvič resneje začelo govoriti o njeni prodaji novemu lastniku. Ko je prišel v igro potencialni lastnik, ki naj bi ga, po špekulacijah, najbolj zanimala njene knjigarniške nepremičnine, se je javno založniško mnenje, vsaj od časov, ki jih pomnim jaz, prvič povsem obrnilo. Mali založniki so se naenkrat začeli zavedati vloge in pomena MK, sploh kar se tiče njenih knjigarn, in z grozo so si predstavljali scenarij, da bi te knjigarne prek noči izginile ali se spremenile v nekaj povsem drugega. Ohranitev MK v založniških in knjigotrških vodah je postala pomembna misija v javnih debatah vseh sodelujočih ne glede na to, od kod so prihajali, njen »monopol« pa je bil naenkrat nekaj, kar ni bilo

treba razbiti in razkosati, temveč nekaj, kar je treba zaščititi in ohraniti. Prva, zgodnjepoletna licitacija za njeno prodajo pa je minila brez udeležencev, zato se je primer MK za nekaj časa umaknil s kulturnih strani.

Po razmeroma mirnem poletju je bila za začetek jeseni razpisana druga licitacija po novi, precej

znižani ceni za vsako delnico MK. Nekako hkrati je prišlo v časopise, da je založba Učila dala konzorciju bank ponudbo za nakup MK. Tudi jaz sem, morda brez potrebe, povezal ti dve informaciji in pričakoval, da se bo njen direktor Srečko Mrvar prikazal na licitiranju ter MK rutinirano kupil.

Spet je završalo, dvignile so se razne iniciative, ki so skušale preprečiti nakup, od zaposlenih pri MK do za zdaj še ohlapnega združenja neodvisnih založnikov, ki je napovedalo, da bo v dveh mesecih pripravilo kakovosten projekt za nakup MK z namenom, da se tudi dolgoročno zagotovi njen obstoj znotraj interesov slovenske založniške panoge. Paradoks je bil popoln, a logičen: MK je (bila) tako velik problem za neodvisne založnike, da se jim je zdelo najbolje, da ta problem rešijo kar z njenim prevzemom. Kot bi rekli Angleži: *If you can't beat them, buy them!* (Če jih ne moreš premagati, jih pridruži!). Kot pravi njen pobudnik Rok Zavrtnik iz založbe Sanje, naj bi se v to asociacijo povežalo že blizu petnajst založnikov. Tudi na drugo licitacijo potem ni bilo nobenega kupca, epilog te zgodbe pa lahko pričakujemo nekje do konca tega leta.

»Od kupca bi si želel v idealnem scenariju tri stvari,« sem odgovoril radijskemu voditelju. »Pričakujem, da bo imel denar, znanje in interes. Želim si, da to kupi nekdo, ki je dovolj dobro kapitaliziran, da bo lahko podjetje finančno razbremenil, uredil in razvijal naprej, da bo imel znanje, po možnosti tudi s kakih drugih trgov, ki bi oplenitilo obstoječe znanje MK, in pa da bo imel dolgoročni interes razvijati slovenski založniški trg ter MK kot največje podjetje na njem.«

To bi bilo idealno. Videli pa bomo, kaj se bo zgodilo v realnosti.

Foto: Borut Krajnc

Anatomija človekove uničevalnosti

Erich Fromm; prevod: Irena Duša

Mladinska knjiga, zbirka Esenca,
2013, m. v., 603 str., 34,96 €

V zbirki *Esenca* nadaljujejo z izdajanjem temeljnih humanističnih knjig, saj je po lanski *Kulturi narcizizma* Christopherja Lascha zdaj izšla še ena klasična študija o raziskovanju človekove narave. *Anatomija človeške uničevalnosti* je prvič izšla pred štirimi desetletji, leta 1973, a se ob branju še vedno zdi izjemno aktualna. Gre za eno od najbolj znanih del Ericha Fromma (1901–1980), nemškega sociologa judovskih korenin, ki ga v slovenščini že kar dobro poznamo s knjigami, kot so *Zdrava družba*, *Človekovo srce*, *Umetnost ljubezni in življenja* itn. Fromm se je pred naraščajočim antisemitizmom najprej preselil na Zahod, potem pa v Mehiko, kjer je v tamkajšnjem glavnem mestu na univerzi ustanovil oddelek za psihoanalizo, ki jo je praktical vse do smrti, ob tem pa tudi obsežno publiciral. Porajanje nacizma ter posledičnega holokavsta je tako spremljal iz tujine, vprašanje zla v človeku ter vzrodi za človekovo agresivnost in destruktivnost pa so ga zaposlovali tudi osebno (tudi podnaslov njegove knjižice *Človekovo srce* je »njegov demon dobrega in zla«). *Anatomija človeške uničevalnosti* je izšla na začetku sedemdesetih let preteklega stoletja, ko sta bila opravljeni že dva klasična psihološka poskusa, s katerima se je med drugim osvetljevalo tudi vznike človeške agresivnosti z družbeno pogojenega vidika, in sicer Milgramov poskus o poslušnosti (objavljen v knjigi *Poslušnost avtoriteti*, prevedeni tudi pri nas) in Zimbardov poskus o simulaciji vlog v zaporu (ki je v knjižni obliki izšel šele pred nekaj leti kot *Luciferjev učinek*). Vedenjske teorije, ki so človekovo agresivnost razlagale z vplivi družbe in okolja, so se takrat postavljale v lepo nasprotje s psihoanalitičnimi teorijami Freuda in pa tudi Lorenza, po katerih agresivnost v človeku nastopa kot naravni gon (Lorenz je svoje teorije podpiral z obsežnimi opazovanji živali), ki se v nekaterih primerih usmerja celo proti samemu sebi (gon po smrti). Kot tretji rob raziskovanja agresivnosti pa so vse bolj organizirano nastopale tudi antropološke študije, ki so javnosti predstavile različne raziskave vedenja prvobitnih ljudstev, pri katerih v smislu agresivnosti obstaja tudi pomembna ločnica med bolj nabiralniškimi ter bolj lovskimi skupnostmi. Nekateri človeške združbe so imele tudi zelo agresivne, zahrbtnne in destruktivne ureditve (prebivalci otočja Dobu so si nekaj zadržanosti, denimo, dovoljevali samo pri spolnosti, pa še tam je veljalo, da mora ženska, če želi zadržati moškega, tega spolno povsem izčrpati). Fromm je v tej svoji obsežni in zelo pregledno ter študijozno urejeni (taka je tudi slovenska izdaja) monografiji vse te poglede na človekovo agresivnost sistematično opisal, argumentiral, potem pa jih po svoje nadgradil, četudi z njihovim zanikanjem. Med branjem pa vidimo, da je pri človeku ne glede na to, katero teorijo agresivnosti je preiskoval in analiziral, uziral ves čas ponavljajočo se razcepljenost med kreacijo na eni strani in destrukcijo na drugi. Po njegovem mnenju človeško motivacijo predstavljajo racionalne in neracionalne strasti. Na eni strani je težnja po ljubezni, nežnosti, solidarnosti in resnici, na drugi pa seveda težnje po nadzoru, podreditvi, uničenju, narcizizmu, pohlepu in zavisti. Kot piše: »Te strasti človeka ganejo, in vzburijo, iz teh snovi niso le sanje, temveč vse religije, miti, dramatika, umetnost – na kratko, vse, kar daje življenju smisel in zaradi česar ga je vredno živeti.« Potem ko boste prebrali *Anatomijo človeške uničevalnosti*, seveda ne boste imeli vseh odgovorov na to kompleksno temo, v kateri se stika toliko različnih pogledov na človeka, vsekakor pa boste imeli na temo agresivnosti veliko manj vprašanj. > SAMO RUGELJ

Erich Fromm

Saturn in melanholija

Študije o zgodovini filozofije narave, medicine, religiji in umetnosti

Raymond Klibansky,

Erwin Panofsky, Fritz Saxl

prevod: Alfred Leskovec

Študentska založba, zbirka Koda,

2013, t. v., 532 str., 34 €, JAK

Temeljno delo o melanholiji, jesenski

»otožnosti brez razloga«, značaju, ki naj bi ga opredeljeval črni žolč v telesu, predispoziciji, ki naj bi jo po trditvah antičnih mislecev imeli vsi pomembni ljudje (Aristotel je temu »problemu« posvetil cel traktat), telesnem stanju, ki so ga eni imeli za duševno bolezen, drugi pa za posledico vpliva planeta Saturna, ki »vse upočasnjuje«. Esejistično in privlačno pisana, z mnogimi opombami opremljena, celovito zastavljena in eruditsko izpeljana (ter grafično obogatena) monografija v prvem delu raziše zgodovinski razvoj pojma melanholije v naravoslovju in filozofiji, v drugem analizira (astrološko) povezovanje melanholije s planetom Saturnom, v tretjem obdela melanholijo v poznosrednjeveškem pesništvu, v četrtem pa se posveti vsestranski obravnavi slovitega Dürerjevega bakroreza Melanholija I, ki morda predstavlja najboljšo umetniško poosebitev tega pojma. Knjiga za melanholične jesenske dni. > SAMO RUGELJ

Kraja človeka

Eseji proti medikalizaciji vsakdanjega življenja

Thomas Szasz

prevod: Branko Gradišnik

UMco, zbirka Preobrazba,

2013, 288 str., 24,90 €, JAK

V knjigi esejev, ki so napisani kot retrospektivno potovanje skozi misel slovitega antipsihiatra Thomasa Szasza (1920–2012), se bo slovensko bralstvo lahko seznanilo s skrivno zgodovino psihiatrije. Ta je po njegovem videnju pravzaprav nadaljevanje lova na čarovnice, pri katerem je teokratsko vero v Boga izpodrinil farmakokratski kult zdravja oz. bolezni. Szaszova teza je, da se ljudje kot svobodna bitja sami odločamo za svoja ravnanja, zato moramo zanje tudi sami odgovarjati. Psihiatrija pa se udiinja Oblasti, ki ji je svoboda posameznika trn v peti, nedolžne posameznike, katerih edini greh je »moteče vedenje«, hospitalizira (pospravi izpred oči javnosti in družine), izbrane posameznike, ki bi si zaslužili najstrožjo kazen, pa rešuje, ko jim podeli diagnozo te ali one fantomske »duševne bolezni«. Eseji poleg originalnosti Szaszove misli, izkazujejo tudi njegovo humanistično razgledanost in slogovno mojstrstvo. Pred nami je tako prvo v slovenščino prevedeno delo tega kontroverznega, v psihiatričnem in političnem establishmentu osovraženega ameriškega (anti)psihiater madžarsko-judovskega rodu, čigar pisanje je dandanašnji glas vpajočega v puščavi.

vljena že dva klasična psihološka poskusa, s katerima se je med drugim osvetljevalo tudi vznike človeške agresivnosti z družbeno pogojenega vidika, in sicer Milgramov poskus o poslušnosti (objavljen v knjigi *Poslušnost avtoriteti*, prevedeni tudi pri nas) in Zimbardov poskus o simulaciji vlog v zaporu (ki je v knjižni obliki izšel šele pred nekaj leti kot *Luciferjev učinek*). Vedenjske teorije, ki so človekovo agresivnost razlagale z vplivi družbe in okolja, so se takrat postavljale v lepo nasprotje s psihoanalitičnimi teorijami Freuda in pa tudi Lorenza, po katerih agresivnost v človeku nastopa kot naravni gon (Lorenz je svoje teorije podpiral z obsežnimi opazovanji živali), ki se v nekaterih primerih usmerja celo proti samemu sebi (gon po smrti). Kot tretji rob raziskovanja agresivnosti pa so vse bolj organizirano nastopale tudi antropološke študije, ki so javnosti predstavile različne raziskave vedenja prvobitnih ljudstev, pri katerih v smislu agresivnosti obstaja tudi pomembna ločnica med bolj nabiralniškimi ter bolj lovskimi skupnostmi. Nekateri človeške združbe so imele tudi zelo agresivne, zahrbtnne in destruktivne ureditve (prebivalci otočja Dobu so si nekaj zadržanosti, denimo, dovoljevali samo pri spolnosti, pa še tam je veljalo, da mora ženska, če želi zadržati moškega, tega spolno povsem izčrpati). Fromm je v tej svoji obsežni in zelo pregledno ter študijozno urejeni (taka je tudi slovenska izdaja) monografiji vse te poglede na človekovo agresivnost sistematično opisal, argumentiral, potem pa jih po svoje nadgradil, četudi z njihovim zanikanjem. Med branjem pa vidimo, da je pri človeku ne glede na to, katero teorijo agresivnosti je preiskoval in analiziral, uziral ves čas ponavljajočo se razcepljenost med kreacijo na eni strani in destrukcijo na drugi. Po njegovem mnenju človeško motivacijo predstavljajo racionalne in neracionalne strasti. Na eni strani je težnja po ljubezni, nežnosti, solidarnosti in resnici, na drugi pa seveda težnje po nadzoru, podreditvi, uničenju, narcizizmu, pohlepu in zavisti. Kot piše: »Te strasti človeka ganejo, in vzburijo, iz teh snovi niso le sanje, temveč vse religije, miti, dramatika, umetnost – na kratko, vse, kar daje življenju smisel in zaradi česar ga je vredno živeti.« Potem ko boste prebrali *Anatomijo človeške uničevalnosti*, seveda ne boste imeli vseh odgovorov na to kompleksno temo, v kateri se stika toliko različnih pogledov na človeka, vsekakor pa boste imeli na temo agresivnosti veliko manj vprašanj. > SAMO RUGELJ

NOVO

Jonathan Haidt: Pravičniški um

Zakaj dobre ljudi ločujeta politika in religija.

»Knjiga, ki predstavlja mejnik pri človeškem razumevanju samega sebe.« – *The New York Times*

Nova knjiga avtorja uspešnice Hipoteza o sreči.

založba UMco in Penca in drugi, zbirka Angažirano

470 str. • cena 28,90 €

Naročila: na spletni strani www.bukla.si • po e-pošti urednistvo@umco.si • po telefonu 01/520 18 39 • NA VOLJO TUDI V BOLJE ZALOŽENIH KNJIGARNAH.

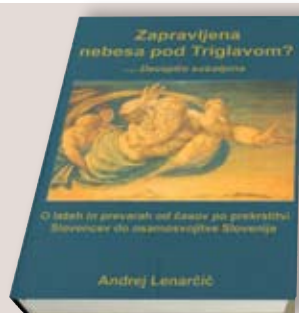
Stražarji državne meje v Sloveniji

(1918–2013)

Pavle Čelik

Modrijan, 2013, t. v., 501 str., 27,20 €

Čelik (1941) je morda v javnosti najbolj znan kot bivši načelnik policije, a njegov strokovni knjižni opus, ki se nanaša na različne zgodovinske preglede (denimo *Slovenski policaji in orožniki 1918–1941*, *Orožništvo na Kranjskem* ter *Naše varnostne sile*, oboje v letih 1850–2008, in pa lanska obsežna monografija *Naši finančarji 1918–1946*), postaja vse bolj tehten in tematsko zaokrožen. V tokratni monografiji nam v treh delih (1918–1941, 1945–1991 in 1991–2013) ter z mnogimi podpoglavji nazorno in natančno prikaže tako ureditev varovanja državnih meja držav, del katerih je bila Slovenija (nazadnje seveda kot samostojna država), kot tudi posebnosti posameznih obdobj, od tihotapstva (ki se je včasih končalo tudi z umorom finančnega stražnika) prek ilegalnih prehodov meje v Jugoslaviji pa vse do začetka leta 2013, v katerem so začeli z prodajati nekdanje mejne stražnice. Zadnje stoletje Slovenije skozi perspektivo varovanja njenih državnih meja. > SAMO RUGELJ

Zapravljena nebesa pod Triglavom? vulgo Deceptio subalpina

O lažeh in prevarah od časov po prekrstitvi Slovencev do osamosvojitvene Slovenije

Andrej Lenarčič

samozaložba, 2013, m. v., 160 str., 22 €

Andrej Lenarčič (r. 1939), ki se je že od malih nog zanimal za arhitekturo, pozneje pa se vzporedno z ekonomsko poklicno dejavnostjo ukvarjal z restavriranjem orgel, je glavnino življenjskih zanimanj posvetil preučevanju korenin Slovenstva. Med letoma 1992 in 1996 je bil poslanec Slovenske nacionalne stranke, toda eden bolj premišljenih, saj se je namesto s populističnimi frazami ukvarjal z zanimivimi zgodovinskimi vprašanji, do katerih znanje večine politikov – tako levih kot desnih, tako liberalnih kot katoliških in celo nacionalističnih – ni seglo. Knjiga prevetri zgodovino tukajšnjih krajev in ljudi, od obdobja do obdobja, z osrednjim namenom izločiti splošno sprejeta prepričanja in predstaviti malce drugačno razporeditev razlogov, ki so skozi stoletja postopoma ustvarili dovolj homogeno skupino ljudi, da se je leta 1991 odločila za življenje v neodvisni državi. Na trenutke prevratniško, tudi razjasnitveno delo, vsekakor pa nezanemarljiv prispevek k razčiščenju težav z našo identiteto in s temeljnimi narodovimi značilnostmi, med katere sodi – kot izpričuje Lenarčičeva prejšnja knjiga *Žiga Herberstein* – tudi iskreno zanimanje za druge kulture. > ŽIGA VALETIČ

... prispevek k razčiščenju težav z našo identiteto in s temeljnimi narodovimi značilnostmi ...

Heroji in slavne osebnosti na Slovenskem

uredil: Božidar Jezernik

Znanstvena založba Filozofske kvalitete,

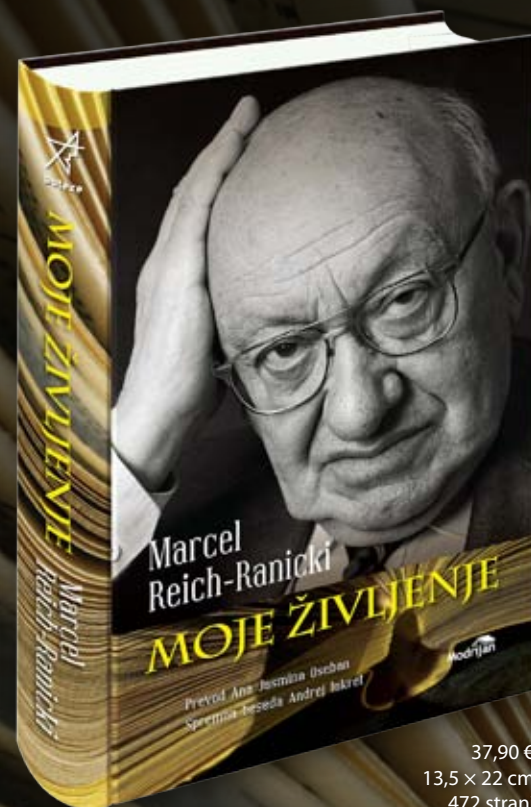
zbirka Zupaničeva knjižnica, 2013, m. v., 254 str., 24,90 €

V časih, ko so tudi »večne resnice« in »zgodovinska dejstva« pogosto postavljeni pod vprašaj, je pričujoči zbornik z razmišljanji strokovnjakov (B. Jezernik, M. M. Miladinovič, J. Hudales, J. Dežman, R. Muršič, D. Podjed, N. Šlibar, J. Vrečko, A. Z. Sosič in S. Špelec), ki prihajajo iz vrst etnologov, kulturnih antropologov in literarnih zgodovinarjev, več kot dobrodošel. Dokazuje namreč, da zgodovino pišejo in ustvarjajo res le velike osebnosti. Tako lahko beremo o delovanju znamenitega učenjaka Jurija Vege, enega izmed tistih »hrabrih slovenskih sinov«, ki so vsestransko koristili »naši državi in omikani Evropi«, pa oris življenja grofa Turjaškega (Auersperga), ki v »spominu slovenskih rojakov ni zapisan najbolje«, prek kulta junakov vojne in revolucije in povojnih velenjskih rudarskih udarnikov do prispevkov iz današnjih dni, ko govorimo o vsesplošni komercializaciji vsakdanjega življenja, katerega značilnosti sta tudi »instant zvezdnštvo« in čezmerna medijska promocija posameznikov, pa vse do junakov in junakinj v slovenskem romanu. Ali kot piše v enem od prispevkov: »Heroj je bil velik mož, slavna osebnost je veliko ime.« > RENATE RUGELJ

Avtobiografija
nemškega

»literarnega papeža«

37,90 €
13,5 x 22 cm
472 strani

Iz Nemčije so ga pregnali na Poljsko, kjer je vojno preživel v grozljivih razmerah varšavskega geta, nato pa se je vrnil v Nemčijo in postal vodilni nemški literarni kritik. Presunljiva življenjska zgodba nedavno preminulega Marcela Reich-Ranickega je pripoved o umetnosti, vojni, ljubezni, predvsem pa o literaturi in knjigah, ki so mu rešile življenje.

poteze

www.modrijan.si Modrijan 080 23 64

MODRIJANOVA KNJIGARNA

četrtek, 17. oktober 2013, ob 18. uri

Vabljeni na pogovor, kjer bomo ugotavljali, da brez ljubezni do literature kritike ni, in se spraševali, ali imamo tudi Slovenci svojega Reich-Ranickega. Dogodek bo zadnji v okviru Knjigokupa v Modrijanovi knjigarni.

Kraljica Elizabeta II.

Sally Bedell Smith

prevod: Marjana Karer

Cankarjeva založba,

2013, t. v., 583 str., 39,96 €

Ameriški avtorici Sally Bedell Smith je uspelo napisati po mnenju številnih kritikov najboljši portret Elizabete II. doslej. S kraljico je na dvoru preživela skoraj leto dni, spremljala pa jo je tudi na številnih potovanjih po svetu, ki jih je opravila v tem času. Tako jo je na eni strani spoznala intimno – kot žensko, ženo, mater in babico, skozi njena pripovedovanja pa tudi kot otroka in kot dekle – na drugi strani pa kot monarhinjo, strateginjo, diplomatko in vrhovno poveljnico oboroženih sil. Kraljica ji je omogočila dostop do številnih uradnih in dokumentov, pa tudi do zasebne korespondence, tako da je na podlagi vsega tega gradiva in po-

govorov s kraljičinimi najbližjimi kot tudi bolj oddaljenimi sorodniki ter njenimi najožjimi sodelavci na dvoru spletla zgodbo njenega življenja od rojstva prek prevzema krone do praznovanja njenega diamantnega jubileja kot kraljice Združenega kraljestva in državne voditeljice 15 kraljestev Skupnosti narodov kot tudi voditeljica same Skupnosti narodov, ki združuje 54 neodvisnih držav. V knjigi poglobljeno spoznamo tudi življenje na dvoru in kraljičino družino od moža, princa Philipa, prek žalostne zgodbe princese Diane do vnukov, vključno s poroko princa Williama s Catherine Middleton. Knjižna uspešnica, ki bo gotovo pritegnila tudi slovenske bralce vseh starosti! > TINE LOGAR

iz notranjosti knjige

Kjer je ljubezen, tam je Bog

Pot do tesnejše združitve z Bogom in do večje ljubezni do drugih

Mati Terezija; prevod: Blaž Batagelj

Družina in Novi svet, 2013, t. v., 363 str., 24 €

Celotno knjigo, ki na neki način predstavlja logično nadaljevanje prejšnje knjige o materi Tereziji z naslovom *Pridi, bodi moja luč*, preveva eno samo globoko čustvo, ki mu je bila mati Terezija predana vse svoje življenje: ljubezen! V to močno silo je verjela ne glede na to, v kakšnih okoliščinah in preizkušnjah se je znašla. Knjiga, razdeljena na pet delov, ponuja dragocen vpogled v razmišljanja te velike dobrotnice, ki jo skozi nanižane zgodbe spoznamo v najrazličnejših situacijah in življenjskih okoliščinah. Na začetku nas branje popelje v njeno razčlenjevanje odnosa do Boga, pozneje spoznamo tudi njen odnos do Jezusa, v preostalih treh delih pa se pred bralcem razprostrejo številne zgodbe in primeri, ki dokazujejo, kako je mati Terezija z ljubeznijo in s trdno vero krmarila skozi številne ovire. Branje, ki odpira poglobljen pogled na neverjetno osebnost, kot je bila mati Terezija! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Odveži močno žensko

Clarissa Pinkola Estés

prevod: Vera Čertalič

Eno, 2013, m. v., 370 str., 29 €

Priznana ameriška pisateljica, pesnica, družbena aktivistka, psihoanalitičarka, zdravilka in še marsikaj je pri nas najbolj znana pa svetovni uspešnici *Ženska, ki teče z volkovi* prevedene pa imamo tudi njen roman *Ples starih mater* ter kratko prozo *Čar zgodbe in Vrtnar*. Pričujoče delo, v katerega so vpletene tudi njene molitve, zdravilna poezija, daritve in bogat slikovni material, je nadaljevanje njenih prejšnjih del, v katerih si je avtorica iz različnih perspektiv ogledovala največji arhetip Svete matere in celostne ženske. V štiriindvajsetih poglavjih beremo zgodbe o videnjih matere božje, o njenem življenju, različnih pojavnih oblikah, o njeni moči, zaščiti in modrosti, ki jih avtorica kot blagoslov prenaša v hrepeneče, svetle, ustvarjalne in včasih uničene svetove, da bi vsem pomagala poiskati in razumeti ljubezen in vseobsežnost. > RENATE RUGELJ

Čas za modrost

Manca Košir

Eno, 2013, m. v., 236 str., 23 €

Zbrane kolumne Mance Košir – prevladujejo mesečni zapisi iz revije *Viva* – se berejo kot pridige. V njih namreč avtorica brez lažne skromnosti, zavedajoč se številnih »sledilcev«, lastna spoznanja ponuja kot modrosti, vredne posnemanja. A ne le to; če jih beremo skupaj, opazimo, da se pogosto pojavlja občutje, da živimo v prelomnem času, ko se stara paradigma lomi in se rojeva nova. Kar pa avtorice ne navdaja s tesnobo, ampak z upanjem v boljši jutri. Temeljne vrednote, ki jih želi širiti s svojimi »pridigami«, so sočutje, solidarnost in ljubezen. Kolumne so pogosto osebno intonirane in se rade grejejo ob pripovedovanju o avtoričinem »ženskem plemenu« – vnukih, hčerkah in skoraj stoletni materi. V zapisih je zaznati tudi kritično družbeno ost, ki pa jo mehča trdovraten optimizem, ta pa korenini v prepričanju, da če si že ne moremo izbrati sveta, si lahko izberemo pogled nanj. Temi, ki pogosto vznikata v zapisih, sta staranje in minevanje, ki pa v avtorici ne budi ta eksistencialne stiske, ampak hvaležnost in navdih. Manca Košir je pač nepopoljšljiva optimistka. > MAŠA OGRIZEK

Svetilnik v nevihti

Zdravilne zgodbe iz Indije

več avtorjev

prevod: Mateja Črv Sužnik, Miha Sužnik

Zala, 2013, t. v., 164 str., 22,95 €

Pripovedi o otrocih, ki doživljajo hude preizkušnje – od zapuščenosti in smrti staršev, naravnih nesreč, nasilja in nemoči do nesoglasij v družinah in šoli, a se vse iztečejo v ravnovesju in optimizmu ter novih začetkih. Zgodbe prežema sočutje, ki ga pisatelji polagajo v nas bralce. Knjiga (fikcije in hkrati faksije – npr. tragedija s plinom, cunami ...) nas napeljuje, da bi sočutje (za)živeli v realnosti. Besede (v leposlovju in zgodbah) zdravijo. Dotikajo se nas v našem bistvu (srcu) in nam dajejo možnost, da prek zgodb drugih ljudi odpremo svoje srce. Da zadihamo v lepoti, katarzi in spoštovanju vseh, ki so z nami na istem čolnu življenja. To JE terapija v zelo širokem (človeškem) pomenu, kajti ta svet potrebuje pogovor, stisk roke in sprejetje v sočutju ob knjigi, ki je pripomoček pri vpogledu vase. Mi vsi potrebujemo tovrstno terapijo v sodobni družbi. Literatura je lahko obliž, sočutna rama ali pa svetilnik v nevihti, ki nam pokaže in osvetli pot. Da bi (nekoč) postali tudi mi svetilniki drugim. > SABINA BURKELJCA

dr. Manca Košir

Učitelj in čaravnice

Alejandro Jodorowsky

prevod: Edita Fidler

Eno, 2013, m. v., 263 str., 26 €

Učitelj in čaravnice je zdravilna knjiga. Ker celi, pelje v dušo in srce. Alejandro Jodorowsky (roj. 1929 v Čilu) je zakon! Njegove življenjske izkušnje so zaklad

raznolikosti, širine in globine; ustvarjalni opus tega pisatelja, filmskega in gledališkega režiserja ter igralca je fascinanten; ukvarjanje s tarotom, preučevanjem družinskih dreves, psihoterapijo in psihomagijo osuplja. Zato je branje njegovih del samo za pogumne. Za tiste, ki upajo pogledati vase in osvetliti kletne sence, si pojasniti sanje, izvajati dejanja norcev in puščati kri na poljanah domišljije. »– Zakaj so usta nižje od oči? – Ker so usta namenjena poljubljanju zemlje in oči poljubljanju neba.«

Knjižni molj, ki je »v literaturi našel zgolj mencanje nadutežev, polnih samih sebe«, piše drugače: četudi v romanesknem slogu, piše o rešničnih osebah, dogodkih, doživetjih, skratka, o lastnem življenju tako, da prisili bralca pogledati v svoje. Obstaja še kakšna zanimivejša avantura? Jodorowsky opisuje srečanje s prvim pravim učiteljem, japonskim menihom, zen mojstrom Ejom Takato, s katerim se je učil brzdati razum: »Izpraznjen um, polno srce: stvari, kot so.« Pet let je meditiral in se trudil razumevati koane s tem »najiskrenejšim človekom, kar sem jih kdaj spoznal«. In govori o uku štirih čarovnic, ki so ga (z)modrile. Zdaj ve: na koncu vedno dosežemo, kar si želimo z vsem svojim bitjem. »Kar se zdi nemogoče, postane s potrpežljivostjo in vztrajnostjo mogoče.«

Biti to, kar si, tako enostavno zveni, a je težko dosegljivo, posebej razumnikom; prvo poglavje knjige nosi upravičeno naslov »Intelektualec, nauči se umreti«. Prazni um in polni svoje srce! Kajti popolnost se

skriva v izpraznjenem umu in polnem srcu. Konceptov se namreč lahko osvobodimo, ne moremo pa se čustev: »Izprazniti moraš glavo. V srcu pa moraš zbirati in izbirati, dokler ne dosežeš vzvišene stanja, ki mu praviš sreča.« Sreča je tu in zdaj. V tem, kar si in kakor si: Kadar ješ, jej; kadar spiš, spi; kadar boli, boli. Ne se boriti proti bolečini, jo zavračati ali bežati od nje, temveč jo sprejeti in se potopiti vanjo. Boli!

Jodorowsky piše o zgodbah, mitih, simbolih, jeziku in besedah s svežino in globokim uvidom. »Besede kažejo pot resnice, vendar one same niso pot,« je učil Ejo, da z njimi ne prideš do bistva: »Če z besedami premagaš besede, se na koncu znajdeš sredi bojišča, polnega trupel.« Intelektualec, ki ne umre, zmore iskati razsvetljenje kot predmet, kot cilj ali pojem. A razsvetljenje ni nekaj, kar pridobiš. Je preobrazba.

Kar me, prostovoljko hospica, ki spremljam umirajoče, pri Jodorowskem vedno znova pritegne, je njegov odnos do telesa. »Koža je oko, ki vpija svet,« ga je učila ena od čarovnic: »Z leti se nešteto strahov, pred smrtjo, pred izgubo ljubljenih oseb ali ozemlja, identitete, službe, zdravja, pod kožo zgosti v drobcena zrna.« Da ostrgaš celo telo, potrebuješ najmanj tri ure, tako neizmerno je! Hoditi po telesni poti in ne po miselni, je izjemna izkušnja. »Če je tvoje veselje pristno, če si sežgal vsa pričakovanja, če nehaš biti telo, ki prenaša duh, ali duh, ki bremeni telo, če si istočasno gosta snov in prosojnost, potlej boš sprejet v boginjino nedrje ... Tvoja osebna sreča bo enaka vesoljni,« ga je učila gospa Magdalena. Doumel je: »Ne želi si, da bi karkoli obdržal, ne želi si, da bi karkoli imel, sprijazni se z razdajanjem vsega in sprejemanjem vsega.«

Življenje je neskončno, je čista ljubezen in zato ne uvene, žarijo knjige Alejandra Jodorowskega. Kdor jih bere, (vz)cveti.

Nekatere knjige ostanejo s tabo za vedno ...

Nepozabna zgodba o ljubezni med bratom in sestro, o družinskih vezeh in usodnih življenjskih odločitvah, ki odzvanjajo v generacijah za nami.

Avtor uspešnice *Tek za zmajem*

Zgodovinski atlas sveta

Od prazgodovine do 21. stoletja

uredil: Denis Šehić

razlagalna besedila in predloge

zemljevidov: Tomaž Weber

Cankarjeva založba,

2013, t. v., 280 str., 55,32 €

Velika, časovno, prostorsko in tematsko odlično zasnovana monografija se začne z razvojem in širitvijo človeške vrste, nadaljuje pa z nastankom pisave in civilizacij, s staro Grčijo, peloponeškimi vojnami prevlado (in zatonom) Rima, srednjim vekom, križarskimi vojnami, nastankom Karantanije in angleško-francosko stoletno vojno. Sledijo velika odkritja v novem veku, razvoj humanizma in renesanse, reformacija, turški vpadi in kmečki upori, novi vek, nastanek Združenih držav, kriza fevdalne Evrope in industrijska revolucija, delo pa se končuje z nastajanjem novih držav v Evropi, vzponom totalitarizmov in povsem drugačno podobo sveta po drugi svetovni vojni vse do današnjih dni. Atlas, ki je namenjen družinam, šolarjem, dijakom in študentom, prinaša številne nazore zemljevide, bogato slikovno gradivo, grafično gradivo in pričevanja zgodovinskih oseb. Po zamisli ustvarjalcev atlasa naj bi strokovna besedila služila lažjemu razumevanju kart, zgodovinska besedila pa razumevanju zgodovinskega konteksta. Treba je posebej poudariti, da gre za prvi izvorni atlas svetovne zgodovine, ki kot pionirski dosežek v tokove svetovne zgodovine (kjer je ustrezno) integrira tudi domači (slovenski) zgodovinski razvoj, ki pa je (po besedah ustvarjalcev) v tem atlasu zavestno bistveno večji, kot pa je bil stvarni položaj današnjega slovenskega ozemlja in prebivalcev na njem v svetovni zgodovini. Pogumno in veliko delo, ki bo še dolgo izstopalo med slovenskimi zgodovinskimi kartografsko-besedilnimi pregledi. > RENATE RUGELJ

Benetke

Jan Morris; prevod: Staša Grahek

Cankarjeva založba, zbirka S poti,

2013, m. v., 387 str., 27,95 €, JAK

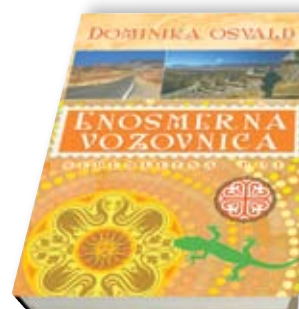

Jan Morris (1926), človek več življenj, ki jih je začel kot moški, potem pa že pred desetletji nadaljeval kot ženska, je znana avtorica potopisnih in neleploslovnih knjig, ki smo jo v slovenščini že spoznali po prepričljivo napisani freski *Trst* (sl. prevod 2011). *Benetke* so morda njena najbolj znana potopisna knjiga, ki je bila napisana že leta 1960, potem pa še nekajkrat dopolnjena (prevedena je izdaja iz leta 1993), pri čemer še vedno velja za eno najboljših knjig, kadar koli napisanih o tem, skoraj večnem mestu. V njej se Morris kaže kot imenitna avtor(ica) in zgodovinar(ka), saj so *Benetke* preplet privlačno napisanih zgodovinskih dejstev in zgodb. V knjigi vpleta osebne poglede in pripetljaje (pozdravlja po njenem razumno vzgojo beneških mater, saj je, denimo, ena od njih z eno samo krepko klofuto za vedno odvadila Morrisinega sina pljuvati) in ilustrira, kako se v Benetkah povezuje preteklost in sedanjost. Nad mestom še vedno visita melanholija in žalovanje za imenitno močjo, ki jo je imelo nekoč, saj je bilo znano po vsem svetu po ladjarstvu, trgovanju in prebrisanih poslovnežih. Res pa je tudi, da je dalo le malo velikih umetnikov. *Benetke* so izbrusen zgodovinski potopis, ki ga bodo s pridom uporabljali tako popotniki, ki so se namenili v to otoško mesto, kot tudi tisti, ki o njem le sanjarijo v naslanjaču.

Enosmerna vozovnica

Dominika Oswald

samo Založba, 2013, pt. v., 380 str., 27,50 €

Če obstajajo sanje in pripravljenost za popotovanje, potem ga lahko enosmerna vozovnica samo še pospeši ali pa celo omogoči. Štajerca Dominika in Igor Oswald sta se leta 2005 odločila, da bosta običajno življenje za nekaj časa (sprva je bilo mišljeno, da za tri leta) obesila na klin in tako sta se počasi, z občutkom ter s poslušom za okolico in ljudi okoli sebe, iz Istanbula odpravila proti Bližnjemu vzhodu in naprej v smeri Daljnega vzhoda. Potem sta zavila navzdol, proti jugu, na Filipine ter vse do Avstralije. Ves čas pozitivno obarvani in občuteni reportažni potopis resnično dolgega popotovanja, v katerem sta pozneje obvandrala še Južno Ameriko in pot prek Bližnjega vzhoda sklenila v Egiptu – kjer je Dominika izvedela, da je noseča –, je enako poklon potepanju kot tudi domu, v katerega se glavna junaka na koncu prerojena le vrneta. Doma ugotovita, da so meglice, ki se podijo med haloškimi griči, presenetljivo podobne jutrom v Laosu. Jeseni bosta avtorja knjigo in potovanje predstavljala na mnogih predavanjih, za razpored pogledite na www.osvald.si.

Spoznajte EFT

Dober veter samopomoči in samozdravljenja s pomočjo tapkanja
Energijska tehnika s katero ublažite telesne in čustvene težave, kot so strahovi in fobije, trema, škodljive navade, nespečnost.

25% popusta ob nakupu kompleta na www.pasadena.si

13 RESNIČNIH ZGODB RESNIČNIH LJUDI IZ SLOVENIJE

Družite se z nami tudi na družabnih omrežjih!

Založba Pasadena d.o.o.
Tehnološki park 18
1000 Ljubljana
telefon: (01) 475 95 35
e-pošta: knjige@pasadena.si
www.pasadena.si

NOVO!

Žiga Vavpotič
SRČNA KNJIGA MOJEGA ŽIVLJENJA

Knjiga - dnevnik, vas bo spodbudila, da si zapišete svoje lastne recepte in modrosti za življenje ter jih zapustite kot dediščino vašim ljubljenim.

Naročilo in nakup: www.zalozba-chiara.si
ali mail: hanah@zalozba-chiara.si, Tel: 040 699 990

ZALOŽBA CHIARA

Radka Denemarková

Radka Denemarková (1968) je priznana češka pisateljica, literarna zgodovinarica, scenaristka, prevajalka in dramaturginja. Pozornost strokovne in bralske javnosti je zbudila že z romanesknim prvencem *Jaz pa vprašam, kdo to tolče*. Roman *Denar od Hitlerja in »faktografski roman«* *Smrt, ne bo te strah* ali zgodba *Petra Lébla sta bila nagrajena s prestižno češko nagrado Magnesio Litero*.

Radka Denemarková

Kobold

Radka Denemarková
prevod: Tatjana Jamnik
Modrijan, zbirka Bralec,
2013, m. v., 358 str., 29,90 €, JAK

Slovenskim bralcem se je pisateljica prvič predstavila z romanom *Denar od Hitlerja*, v katerem vzporedno odkrivamo dve zgodbi iste junakinje: ena se dogaja leta 1945, druga pa 2005. Roman je ob izidu dvignil precej prahu, saj rije po še vedno tabuizirani temi – povojnem brezpravju in nasilnem izganjanju sudetskih Nemcev. Znotraj tega zgodovinskega okvira avtorica obravnava kompleksno vprašanje krivde in odgovornosti. In kot zapiše prevajalka in avtorica spremne besede Tatjana Jamnik, je prvi korak k razrešitvi vprašanja krivde soočenje s travmatično preteklostjo: »Kar je bilo v preteklosti zatajeno, bo skozi nevidne razpoke slej ko prej primezelo na dan. In takrat izbruhnilo s toliko večjo močjo.«

Tudi zadnji roman Radke Denemarkove *Kobold* – ki je nedavno izšel pri založbi Modrijan, ponovno v prevodu Tatjane Jamnik – govori o nujni, izkopati potlačeno. Roman se prosto navezuje na predhodni knjigi *Jaz pa vprašam, kdo to tolče* in *Denar od Hitlerja* ter zaokroža avtoričino trilogijo o srednjeevropskem 20. stoletju.

Roman sestavljata dve zaključeni celoti, ki se bereta vsaka s svoje strani in se stakneta na sredi knjige. Prvi, sprednji del, je podnaslovljen *Presežki nežnosti. O vodi*. Drugi, hrbtni del, pa *Presežki ljudi. O ognju*. »Vodni del« se začne z vrnitvijo ostarele Judite (Julije), ki se po letih odsotnosti vrne v Prago, ob Kamniti most in reko pod njim, saj čuti, da se drobi, razpada, ker je predolgo resnico skrivala s kamnitim obrazom. Ali kot pravi sama: »Gre za vrnitev k lastnim občutkom. Nekje sem se porazgubila – treba se je vrniti in se sestaviti.« Obenem se prek okruškov pred bralcem sestavi tudi zgodba o njenih starših, mami Helli in očetu Michaelu Koboldu, po katerem se roman tudi imenuje. Beseda kobold, kot je pojasnjeno že na naslovnici, označuje škrateljska, vragca, pa tudi kreaturo, monstuma.

Starša sta bila vse življenje ujeta v bolešno dialektiko mučitelja in žrtve, v uničujoč vrtinec katere sta potegnili tudi svoje tri otroke – najstarejšo hčerko Judito in dvojčka Starejšega in Mlajšega. Ta patološki odnos je bil tako močan in zaslužujoč, da je pogoltnil ves preostali svet, izničil realnost: »Postopoma smo iz-

gubili vse sloje identitete razen ene: smo Koboldovi otroci brez koristi.«

Avtorica to odrezanost od zunanje reničnosti, ujetost v hermetično, neprepustno ječo mojstrsko ponazarja tudi z jezikom, ki neubesedljiva občutja prevaja v mogočne simbole; najmočnejši med njimi je voda, v kateri se steka vrsta pomenov. Nedeljivost Helline izkušnje je

ponazorjena z njenim idiomatskim jezikom, ki je preplet nerazumljivih čeških in nemških skovank; te zapisuje na robove praznih vrečk sladkorja in moke. Hellin jezik je zadnja nitka, ki jo povezuje z lastno bitjo, valovanje črk njen poslednji dih.

Pripovedovalka, ki je bila kot otrok vedno opazovalka, nema priča, mora izpisati zgodbo staršev, da bi pretrgala železno vez, zaradi katere je obsojena ponavljati preteklost. To pa je izjemno težko, saj so »otroci najbolj zraščeni s svojimi nevarnimi starši. Ljubeči jih izpustijo.«

Radka Denemarková motiv žrtev vpne tudi v širši družbeni okvir; Hella je Judinja, katere premožni, nemško govoreči starši so bili med vojno iz Prage odpeljani v koncentracijsko taborišče. A tudi v kapitalizmu, v katerem je solidarnost nadomestila tekmovalnost, med ljudmi vlada ozračje občudovanja močnejših. »Žrtve so ponižane z dveh strani: od tistih, ki so jih uničili, in tistih, ki jim očitajo, da so se pustile uničiti.«

V prvem delu romana je v ospredju družina, za katero avtorica radikalno zapiše, da je »koncentracijsko taborišče. Povsod po svetu. Otroci zaporniki. Starši pazniki. /.../ Iz vojne se lahko izvlečeš živ, iz družine nikoli.« V drugem delu pa je v ospredju družba, sistem, ki posameznika stiska v kot, v vlogo žrtve. Če je v prvem delu pripoved natrgana, ker so posamezna občutja preveč totalna, vseobsegajoča, da bi jih bilo mogoče zaobjeti v celoto, je drugi del romana nasprotno sestavljen iz majhnih, enostavnih narativnih enot, ki se ciklično ponavljajo. Žrtev bodisi okamni v preteklosti ali pa je ujeta v nenehno sedanost. V obeh primerih je orošana prihodnosti.

Osrednja protagonistka drugega dela sta Romkinja Justina, Juditina polsestra, ki po smrti moža životari z devetimi otroki ob socialni podpori, in njen telesno prizadeti sosed, ki dela v mrtvašnici. Oba sta zaradi svoje ranljivosti dnevno deležna poniževanju »fašistov vsakdana«, ki se jim zdi »vznemirljivo okušati nemoč in brezmejno hvaležnost odvisnih«.

Dobrodošli
v 20. stoletju,
kot ga še niste doživeli!

V drugem delu veličastne trilogije **Stoletje** se junaki petih družin z vseh koncev sveta znova znajdejo v vrtincu zgodovinskih dogodkov in intimnih dram. Skupaj z njimi podoživimo vzpon tretjega rajha, špansko državljansko vojno in drugo svetovno vojno.

Ken Follet je izjemen angleški pisatelj, prodanih je več kot 130 milijonov njegovih del.

»Trilogija za
prihodnja
leta«
Samo Rugelj

Najhitreje do knjige:

📖 v knjigarnah 🌐 www.emka.si

☎ 080 12 05

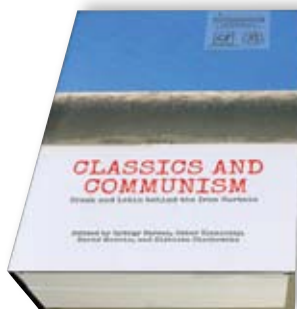
Classics and Communism

Greek and Latin

behind the Iron Curtain

urejanje: György Karsai et al.

Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, t. v., 578 str., 29,90 €

Ena ključnih front v idejnem in tudi v praktičnih spopadih nekoč zahodne kapitalistične demokracije in vzhodnega socializma/komunizma je bilo merjenje mišic znanstveno-materialističnega napredka. Evropske države na vzhodni strani železne zavese – od Sovjetske zveze pa vse do Jugoslavije – so v grškem in latinskem civilizacijskem, kulturnem in duhovnem izročilu videle zastarelo tradicijo,

... zbornik (v angleščini) je najbolj zanimiv v odlomkih, ki obravnavajo akademske usode strokovnjakov ...

ki naj bi vsesplošni razvoj družbe zavirala ali ga celo onemogočala. Mednarodno študijo, ki bi v slovenskem prevodu bržčas nosila naslov *Klasiki in komunizem*, je pripravila vrsta raziskovalcev iz Vzhodne in Jugovzhodne Evrope, med katerimi je tudi slovenski profesor in literarni urednik David Movrin. Zbornik, ki je objavljen samo v angleščini, je najbolj zanimiv v odlomkih, ki obravnavajo akademske usode strokovnjakov za ti dve področji, pospremljen pa je s sto petdesetimi stranmi slikovnega gradiva: dokumentov, fotografij, časopisnih izrezkov itd. Če je bilo mesto, ki sta ga imeli grška in latinska zapuščina v nacistični Nemčiji in fašistični Italiji, v različnih monografijah že obravnavano, pa je tu prvič predstavljen odnos srpa in kladiva do teh dveh tradicij. > ŽIGA VALETIČ

Izdelovalec zvonov

Razmišljanja o literaturi, gledališču, filmu in drugih rečeh

Vinko Möderndorfer

Cankarjeva založba, 2013, t. v., 356 str., 29,95 €, JAK

Nova esejistična knjiga Vinko Möderndorferja črpa naslov iz izjave Ingmarja Bergmana, da mora imeti izdelovalec zvonov samo eno ambicijo, ki ji mora podrediti vse drugo, ta pa je, da njegov zvon lepo zveni, za kar mora včasih žrtvovati vse, od lepote zvona do svoje slave in denarja. Zdi se, da tudi Möderndorfer živi v skladu s to maksimo, posveča se namreč »samo« ustvarjanju (romanov, filmov, gledaliških iger itn.), temu pa podreja vse drugo v življenju. No, ne čisto, včasih si privoščiti tudi ekskurzijo v refleksijo, v duhovitem esejističnem slogu briljantnega pripovedovalca razmišlja o sebi kot ustvarjalcu, s svojo gledališko karizmo v izbranem jeziku raziskuje gledališke predstave in filme, ki si jih je ogledal, ter v njih išče presežke in pomanjkljivosti, kot popotnik v Pragi in Berlinu vonja kulturni utrip življenja, ves čas na lovu za unikatnimi gledališkimi odri, hodi po ulicah, kjer odkriva kulturno zgodovino mesta in naroda in jo primerja s svojo domačo, h kateri se tako ali drugače ves čas vrača. Pravi cukrček je njegov esej o potovanju, v katerem se razkrije, da ima kot popotnik povsem enake težave in pričakovanja kot kdor koli med nami. Izdelovalec zvonov je zbirka esejev, ki jo lahko začnete brati takrat, ko začutite, da ste se naužili dovolj Möderndorferjevega leposlovja, kar pa ne pomeni, da vam Möderndorfer tudi tu ne bo spregovoril s svojim neponovljivim glasom. > SAMO RUGELJ

... svoje izkušnjo bosanskega življenja ... cepi na ameriško sodobnost ...

Knjiga mojih življenj

Aleksandar Hemon

prevod: Irena Duša

Modrijan, 2013, t. v., 168 str., 27,50 €

Hemona (1962), bosansko-ameriškega pisatelja, v Sloveniji že prav dobro poznamo po njegovih romanih *Nowhere Man* in *Projekt Lazar*, v katerih obdeluje tematike osebnih zgodov, izseljenstva, prisilne emigracije in multikulturalizma večnacionalnih držav, to pa počne tudi z avtobiografskimi nastavki. *Knjiga mojih življenj* (izvirno je izšla v angleščini leta 2013) je njegovo (najbolj) nelep slovno delo, zbirka biografskih esejističnih zgodb, ki so bile poprej že objavljene v različnih revijah in časopisih, za knjižno izdajo pa so bile prirejene in dodelane. V njej svojo izkušnjo bosanskega življenja in odraščanja v osemdesetih letih prejšnjega stoletja ter prve korake v kulturno alternativo, cepi na ameriško sodobnost ter med tema dvema realnostima svojega bivanja vleče presenetljive vzporednice ali pa kaže na kontraste. »Kafansko« življenje v Sarajevu, kjer intimnost ni bila mogoča, saj se je vse dogajalo vsem na očeh in so vsi vedeli vse o vseh, tako da bi lahko, če bi kdo izginil, njegovo življenje in njega samega rekonstruirali iz zgodb in tračev, ki so jih o njem vedeli njegovi someščani, se meša s skoraj brezosebno realnostjo chicaškega vele mesta, knjiga pa se sklone s srce parajočo zgodbo *Akvarij* o smrti njegove enoletne hčerke Isabel, do katere je prišlo zaradi komplikacij in možganskega tumorja. >SAMO RUGELJ

... svoje izkušnjo bosanskega življenja ... cepi na ameriško sodobnost ...

... svoje izkušnjo bosanskega življenja ... cepi na ameriško sodobnost ...

Vabimo vas v naši knjigarni:

Celje
Prešernova 23
T 03/490-14-20(21)

Ljubljana
Nazorjeva 1
T 01/244-36-50

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA
Prva slovenska založba

www.mohorjeva.org

Götz in Meyer

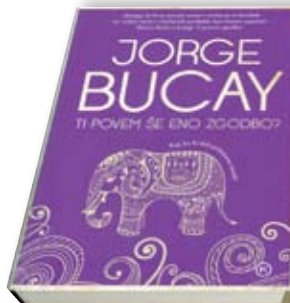
David Albahari; prevod: Sonja Polanc
Cankarjeva založba, zbirka Vilenica,
2013, t. v., 159 str., 22,95 €, JAK

Albahari (1948), lanski nagradenec Vilenice in ostroumni srbski pisatelj judovskih korenin, ki živi v Kanadi in tam v svojih delih še naprej raziskuje svoje korenine in preteklost, je prepričan že s svojima prejšnjima prevedenima deloma, zbirko kratkih zgodb *Bese-de so nekaj drugega* (2007) in romanom *Vaba* (2008). *Götz in Meyer* je njegov kratki roman iz leta 1998. Gre za bernhardsko pisano delo brez poglavij in odstavkov, v katerem pisatelj v središče postavi dva esesovca med drugo svetovno vojno, ki sta v predelanem tovornjaku, v katerega zadnji del so bili speljani avtomobilski izpušni plini, po Beogradu z obljubo boljšega prihodnjega življenja vozila Jude, ki so se do konca poti vsi zadušili. Banalnost zla v izbrušeni literarni formi, ki pa ne da spati njenemu raziskovalcu in pripovedovalcu desetletja pozneje in ga vse bolj obseda ter sili k nadaljnjemu raziskovanju teh pošasti v človeški podobi. > SAMO RUGELJ

Ti povem še eno zgodbo?

Jorge Bucay
prevod: Vesna Velkoverh Bukilica
Mladinska knjiga,
2013, pt. v., 388 str., 24,94 €

Bucay (1948) argentinski pisatelj in psihoterapevt, ki je pred časom obiskal tudi v Slovenijo, se je pri nas že zasedel s svojo unikatno knjižno mešanico psihološkega svetovanja na osnovi gestalt terapije in pa literarnih zgodb, v okviru katere pelje junaka, s tem pa tudi bralca skozi tegobe in preko težav vsakdanjega partnerskega in doživljajskega življenja. Po knjigi *Ti povem zgodbo?* (2011), v kateri mladenič Dèmian obi-

šče psihoterapevta Jorgeja, da bi skupaj poiskala odgovore na vsakdanja vprašanja, ki se jih lotita preko pripovedovanja zgodb, od grških mitov do zenovskih parabol, se Dèmian petnajst let kasneje v knjigi *Ti povem še eno zgodbo?* spet sooča z novimi problemi. Njegov zakon je razpadel, njegovo razmerje z ženskami nasploh je ostalo precej nestanovitno in kljub novim priložnostim se mu Jorge kaže kot pravi svetovalec na novih razpotjih njegovega življenja. Vendar pa se zdi, da se je v tem času marsikaj spremenilo tudi pri Jorgeju, ki je opustil svojo svetovalno prakso. Vseeno pa, tudi zaradi obljube iz pred let, da lahko vedno računa nanj, Dèmiana sprejme, poslušaja njegove težave, in nov sprehod po deželi zgodb se lahko začne. Na koncu knjige je tudi reprezentativen intervju z avtorjem, ki ga je imela Patricija Maličev ob njegovem obisku v Sloveniji. > SAMO RUGELJ

Stalinovi otroci

Tri generacije ljubezni in vojne

Owen Matthews
prevod: Jaka Andrej Vojevec
Zala, 2013, m. v., 336 str., 17,95 €

Pretresljiv roman ni le literarizirana kronika avtorjeve družinske zgodovine, ampak tudi zgodovine Rusije, ki je usodno vplivala na življenje treh generacij.

Dogajanje se začne na pragu druge svetovne vojne, ko pisatelj ded (visok politični funkcionar) čez noč postane sovražnik ljudstva in s tem žrtev Stalinove paranoične čistke, ki ne prizanesi niti njegovi družini – žena pristane v taborišču, hčerki pa v sirotišnici. Mlajša od njiju, avtorjeva mati Ljudmila se v času hladne vojne zaljubi v tujca, Angleža Mervyna Matthews, njuna ljubezen pa, zaradi očetovega nesodelovanja s KGB-jem, ostane neuslišana dolgih 6 let. Nazadnje se v Rusiji v času padca komunizma in vzpona nebrzdanega kapitalizma ter vojne s Čečenijo v vlogi vojnega dopisnika znajde tudi avtor. Ta se v Moskvo odpravi zato, da bi »pobegnili« pred starši, hkrati pa ju ravno tu spet najde. > KRISTINA SLUGA

V tvoji puščavi

Miguel Sousa Tavares
prevod: Tanja Ovaska
Cankarjeva založba,
2013, t. v., 132 str., 22,95 €, JAK

Moški in ženska odideta v puščavo. Moški in ženska potujeta po puščavi. Moški in ženska se vrmeta iz puščave. Tako bi lahko obnovili kratki roman priznanega in večkrat nagrajenega portugalskega novinarja in pisatelja, rojenega leta 1950. Nič posebnega se ne zgodi, ne zaljubita se, ne postaneta par, a to unikatno potovanje ju zaznamuje za zmeraj, moški ga ves čas nosi v sebi in potreben je samo lahen impulz, njena fotografija, ki jo posnel med potjo in na katero spet naleti po naključju, da se odloči, da zapiše to njuno zgodbo, izpiše njuno srečanje, srečanje ljudi, ki ju je puščava s svojo prostranostjo, nesmiselnostjo in nedoumljivostjo povezala za zmeraj. Sentimentalna žalostinka, hvalnica puščavi in bivanju, portugalski fado v prozi, potopisni roman o romanju k svojemu bistvu in knjiga, ki se je po koncu spet, navdihnjeni z njenim koncem, z veseljem lotimo brati od začetka. > SAMO RUGELJ

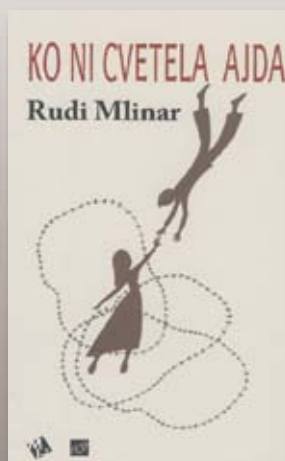

knjiga je blizu

www.mohorjeva.at
www.mohorjeva.si

Mohorjeva
Celovec

Rudi Mlinar
**KO NI CVETELA
AJDA**

Roman

280 strani,
mehka vezava z zavihki,
€ 15,00

Roman pripoveduje o izgonu Slovencev v drugi svetovni vojni, v njem se prepletata usodi posavskih in koroških Slovencev.

R. Mlinar veristično pripoveduje o hudi novici, ki pride kot strela z neba, o trdem vsakdanu v nemških taboriščih, o sadističnih in krvoločnih načelnikih ter o ogorčenju in preplahu in o trpečih jetnikih med upanjem in obupom.

PREDSTAVITVE:

14.11. knjižnica Prevalje,

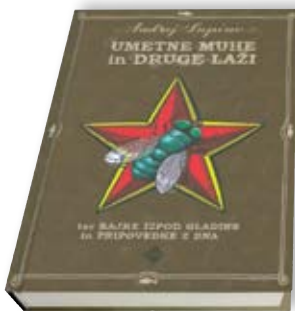
15.11. Mežica (gostilna Krevs), 28.11. knjižnica Brežice

Umetne muhe in druge laži

Ter bajke izpod gladine in pripovedke z dna

Andrej Lupinc

Cankarjeva založba,
2013, t. v., 448 str., 32,96 €, JAK

Klasična humoreska, torej resna kratka proza z nakano šaljivosti, je v zadnjih dveh desetletjih večkrat pristala povsem na dnu, tako pri ponudbi kot tudi povpraševanju. Prav tam, pod vodno gladino in pri dnu struge, se nastavljajo zgodbovni trnki Andreja Lupinca in se, vsaj v uradni napovedi, ne upajo eksplicitno izdati svojih humorističnih ciljev. Toda v *Umetnih muhah in drugih lažeh* plava med trnki nemalo redkih in dragocenih rib iz vrste humoresk, ki so bolj kot zaradi videza smešne zaradi načina, kako plavajo. Ribiške peripetije, ki jih je Lupinc s podobno ovinkastim naslovom *Mala šola muharjenja (in drugi napotki) ter kratke zgodbe (in ribji katekizem)* popisal že v prvencu, namreč nadgradi z novimi izkušnjami in z novimi sopotniki, ki se jim v življenju marsikaj ponesreči ali nepričakovano posreči, oziroma z liki, ki motovilijo ali so v preteklosti motovili naokrog na precej samosvoj način. Jezikovno razgibane zgodbe sledijo hitrosti umetnih muh in odražajo pristno zavezanost tako palici, vabi in ribi kakor tudi umetniški besedi. > ŽIGA VALETIČ

Pred poslednjim dnevom

Alojz Rebula

Mladika, 2013, m. v., 169 str., 16 €

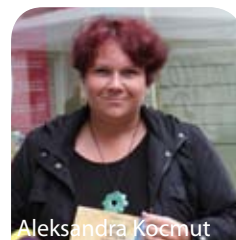

Dogajanje je postavljeno v prihodnost, v iztek tretjega tisočletja, v čas po atomski vojni. Ekološke posledice, denimo pomanjkanje pitne vode, so samo nakazane, saj avtor postavlja v ospredje politični ustroj »novega planeta« – popolno unifikacijo: odpravljene so države in narodi, namesto narodnih jezikov se uporablja nov, univerzalni jezik. Predvsem pa gre za popolno prevlado, diktaturo razuma, ki se ga predstavlja kot antipod mitologijam. V resnici pa gre za preganjanje – tudi s pomočjo tajne policije – vere v Boga, tudi kot zasebnega eksistencialnega občutja. »Krasni novi svet« se začne krušiti, ko se skrivnostni tujec – imenovan Turist, On, Neznavec – začne razodevati preprostim ljudem, katerih vera ni nikoli v celoti zamrla. V Rebulov obvladan jezik se plazijo tudi satirični toni, ki, denimo prek poimenovanj posameznih likov (na primer filozofa O' Sisaka), aludirajo tudi na slovensko stvarnost. > MAŠA OGRIZEK

Čisto sam na svetu

Aleksandra Kocmut

Modrjan,
2013, m. v., 144 str., 14,90 €

Gospod x, glavni protagonist romana, je ujet v več svetov. Ne le v svojega vsakdanjega in dobro poznane, temveč v še več vzporednih, ki pa so mu tuji, včasih grozljivi in celo groteskni. Le zakaj ga ne spustijo mimo vratarja v službo, če pa vanjo prihaja že vse svoje življenje? In zakaj mu žena v avtu zapoveduje, naj zavije desno, ko pa vendar dobro vidi, da se ovinki na cesti pnejo le še na levo? Takšne in podobne zgodbe iz vsakdanjika, na trenutke prežete

tudi s humorjem, večinoma pa trpke in jedke, postajajo del življenja gospoda x, človeka, ki je nekdaj imel svojo identiteto, zdaj pa je postal (tudi) sam sebi – kot simbolno nakazuje tudi njegovo ime – največji tujec. Sredi svetov, ki se mu vrtijo v glavi, je ostal sam in izgubljen ... Vsestranska pisateljica, ki ustvarja za vse generacije, je v svojem novem romanu razkrila kruto podobo alzheimerjeve bolezni ter jo nazorno in neposredno prikazala v vseh fazah njenega razvoja. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

... zgodbe iz vsakdanjika, na trenutke prežete tudi s humorjem, večinoma pa trpke in jedke ...

Pripeta s krvjo

Aleksandra Kocmut

Literarni val, 2013, t. v., 232 str., 14,95 €

Roman je samoironično obarvana prvoosebna pripoved ločenke srednjih let, ki za nazaj rekonstruira svoje propadlo ljubezensko življenje. Časovna in čustvena distanca ji omogočita, da na dogodke pogleda z manj usodne, tudi humorne plati. Obenem v vzratnem ogledalu spotoma opazi (in v oklepajih zapiše) tudi številne drobne spremembe, ki so v zadnjih desetletjih preobrazile naš vsakdan – od izginjanja kupejev v vlakih, izumrtja trajno skodranih las do pojava Googla. Avtorica lahko pripoved, ki se vrtinči pretežno okoli ljubezensko-erotičnih in materinskih tem, občasno tudi žanrsko obarva. Rahel pridih srhljivke je povezan s tem, da je osrednja junakinja tudi sama pisateljica. > MAŠA OGRIZEK

Dražba zbirateljskih predmetov, starih knjig in tiskov

29. Slovenski knjižni sejem, Cankarjev dom, Ljubljana

ANTIKVARIAT
GLAVAN

www.antikvariat-glavan.si

Pasja ulica

Tone Partljič

Litera, zbirka Maribor,

2013, t. v., 261 str., 23,70 €, JAK

Tone Partljič

Pasja ulica, v katero Partljič postavi svoj roman, preči skoraj sto let slovenske, natančneje mariborske zgodovine – od prve svetovne vojne pa do danes. V tem času so se zamenjale različne družbene ureditve, kar se je odražalo tudi na različnih (poskusih) preimenovanja ulice – od Proti-imperialistične do Osamosvojitvene. A »prelomni« družbeni dogodki – od industrializacije, razdeljevanja kadrovskih stanovanj in pozneje njihovega odkupovanja do prebujajočega se patriotizma – Partljiču služijo

le kot »ozadje«, na katerem se odigravajo majhne človeške (ljubezenske) drame. Te avtor opisuje z obilo robatega humora in pogosto s »kosmatim« jezikom. > MAŠA OGRIZEK

Črna ovca, črni vran

Irena Velikonja

Mladinska knjiga,

zbirka Nova slovenska knjiga,

2013, pt. v., 196 str., 24,94 €, JAK

Po svojem prvem romanu za odrasle *Naj počiva v miru* (2011) nam Irena Velikonja tudi v svojem drugem delu predstavi samotarja, tokrat knjižničarja Blaža, poročenega moškega srednjih let z dvema otrokoma, ki mu glavo zmeša dvajset let mlajša učiteljica Sabina in ga pripravi do tega, da se celo odseli od doma. Pripoved nas najprej popelje v začetek Blaževega razmerja s Sabino ter se nato prestavi v čas nekaj mesecev pozneje, ko Sabina z otroki za nekaj dni odide v šolo v naravi. To v Blažu sproži resnejši razmislek o prihodnosti zveze, še posebej ob dejstvu, da v zvezi z njo nanj pritiskata njegova posesivna mati in njegov starejši in v vseh pogledih uspešnejši brat Miran. Blaževo življenje se prestavi v višjo prestavo in ga spodbuja k usodnim odločitvam, ki pa niso odvisne samo od njega ... Berljiv roman iz sodobnega slovenskega življenja. > SAMO RUGELJ

Literarne zgodbe iz slovenske književnosti

Nada Barbarič Naskov,

Ivan Cepanec

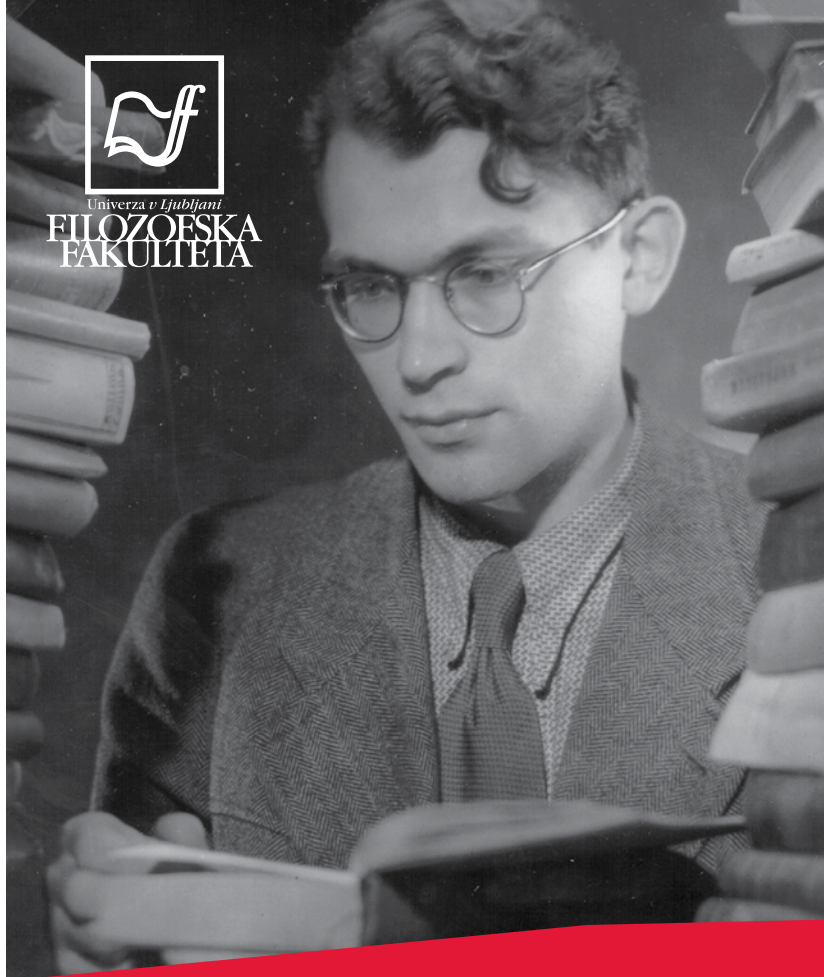
Mladinska knjiga,

2013, pt. v., 192 str., 27,95 €

Moderno oblikovan literarni prirnik prinaša več kot 90 proznih in dramskih del iz bogate zakladnice slovenske književnosti. Vsebine brezčasnih pripovedi slovenstva (od Linharta prek Kersnika, Jurčiča, Cankarja, Kosmača in Rebule do Pahorja, Jančarja, Goloba, Vojnoviča in še mnogih drugih) so esejsko zapisane, kronološko urejene in obogatene z zgodovinsko umestitvijo vsake zgodbe. Rubrika Na šahovnici zgodovine pa prinaša tudi širši vpogled v bolj ali manj prelomne dogodke iz leta, v katerem je posamezno delo nastalo. Primerno za vse, ki se še izobražujejo ali želijo svoje znanje obnoviti in poglobiti. > RENATE RUGELJ

Univerza v Ljubljani
FILOZOFSKA
FAKULTETA

CLASSICS AND COMMUNISM

Greek and Latin behind the Iron Curtain

trda vezava
590 strani
29,90 EUR

Mednarodna raziskava o klasični tradiciji za železno zaveso, ki seže dlje od uradnih kronik.

Vse knjige Znanstvene založbe FF lahko naročite na T: 01/ 241 11 19 in E: knjigarna@ff.uni-lj.si.

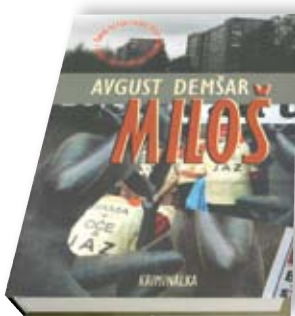
Več informacij na: <https://knjigarna.ff.uni-lj.si/>

Miloš

Avgust Demšar

Litera, 2013, m. v., 450 str., JAK

Avgust Demšar, sicer psevdonim enega najbolj priljubljenih piscev detektivskih romanov pri nas, ni le avtor prve slovenske detektivske serije, v središču katere je višji inšpektor Vrenko, ampak tudi večkratni nominiraneec za nagrado kresnik. Po Vrenku, ki ga je pisatelj do nadaljnjega »upokojil«, se je Demšar v zadnjem delu posvetil novi ekipi z inšpektorjem Milošem na čelu (vseeno pa se pojavi tudi nekaj starih znancev). Kljub zamenjavi protagonistov ostaja avtor zvest mariborskemu okolju in upoštevanju pravil klasičnega detektivskega žanra. Vse se začne z umorom mladega homoseksualnega Italijana Luca, ki mu kaj hitro sledi niz drugih trupel. Dogajanje se, kot se za detektivko spodobi, vse bolj zapleta, morebitnih storilcev je vse več (od visokih državnih funkcionarjev in študentov do družinskih članov), Miloš pa, kljub pronicljivemu umu, v vedno bolj brezizhodnem položaju, tudi zato, ker si med postopkom prisluzi suspenz. Demšar zgodbo izkoristi tudi za kritiko aktualnih problemov, ki so del slovenske družbe, od homofobije (ki je sprožilec tokratnega primera) do korupcije in hlastanja za materialnimi dobrinami ter se celo pokloni Ljubi Prenner, pionirki detektivskega romana pri nas. Napeto kot struna! > KRISTINA SLUGA

Nevrotična gospodinja

Humoreske

Sonja Grizila

ilustracije: Ksenija Konvalinka

TiSoMa, 2013, t. v., 280 str., 24 €

Vas zanima, kako se zabavajo »babnice«, kadar gredo same v toplice, koliko smeha sprožijo (slabi) poskusi kuhanja močnejšega spola in kaj se zgodi, ko se družina odpravi s triletnim nečakom na ogled lutkovne predstave? Vzemite v roke zbirko humoresk *Nevrotična gospodinja* in nasmejali se boste do solz! Njihova avtorica pač zna z besedami: dolgoletno novinarsko in uredniško delo pri reviji *Jana*, v kateri Sonja še danes objavlja humoreske v rubriki z enakim naslovom, kot ga nosi njena sveža zbirka, je pustilo pečat prav v vsakem njenem zapisu. Avtorica pozna povprečnega človeka do obisti, in ker se po službeni plati veliko ukvarja z »ženski-mi« temami, so njene humoreske položene v usta povprečne gospodinjne. A te še zdaleč niso »nevrotično-gospodinjne«, temveč sveže, duhovite in na moč poživljajoče! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Prisluhni srcu

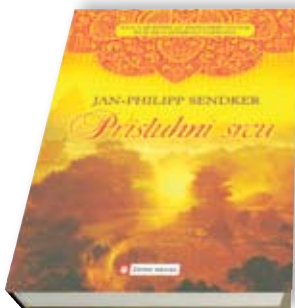
Jan-Philipp Sendker

prevod: Jernej Zoran

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2013, m. v., 261 str., 10,90 €

V osrčju revne burmanske vasice je pred mnogimi leti zrasla iskrena, topla in globoka ljubezenska vez med slepim fantom in pohabljenim dekletom. Njemu so se nenadejano odprle poti do uspeha in bogastva v velikem svetu, ona pa je ostala doma. Kako bi lahko več kot štirideset let ljubezen med njima ostala nepremagljiva in večna? Priljubljeni nemški pisatelj je Julijo, mlado in uspešno pravnico, popeljal na pot iskanja svojih korenin in brskanja po očetovem (in svojem) čustvenem življenju. Topla in čudovita pripoved za hladne jesenske večere. > RENATE RUGELJ

Ognjena nevihta

Saga o Braggovih, knjiga 2

Brenda Joyce; prevod: Samo Kuščer

Mladinska knjiga, zbirka Oddih,

2013, t. v., 384 str., 34,96 €

Sedemnajstletna Storm Bragg se leta 1859 znajde pri stricu Paulu v San Franciscu, kamor jo je iz rodnega Teksasa pripeljal njen oče, da bi jo vpeljal v imenitno družbo. Mladenka mora svojo usnjeno kavbojsko opravo in divjo naravo čez noč prekriti z uglajenimi oblekami in prisiljenimi nasmeški. A mlade Storm, ki se bolje počuti v konjskem sedlu kot v razkošnih plešnih salonih, ne privlači nihče od predstavljanih moških, razen postavnega Bretta D'Archanda, ki velja za ženskarja. Ena najuspešnejših ameriških avtoric ljubezenskih romanov vse od začetka knjige večje gradi napetost med glavnima junakoma in ju vrtinčasto vodi skozi strastne pripetljaje. Si bosta na koncu vendarle priznala, da se za potezo, ki sta jo morala storiti, da bi ohranila ugled mlade Storm, skriva še kaj več? Morda celo prava, iskrena ljubezen? > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Jutranja mesečina

Jude Deveraux

prevod: Ida Sternad

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2013, m. v., 320 str., 10,90 €

Mlada umetnica Jecca Layton na prigrvarjanje svoje prijateljice Kim, s katero sta si v študentskih letih delili sobo in razne dogodivščine, pripotuje poleti za nekaj tednov v prijateljičino rodno podeželsko mesto. Veseli se slikanja v naravi in trenutkov, ki jih bo preživela s Kim. A že takoj po prihodu Jecca spozna Kiminega bratranca Tristan, postavnega zdravnika, ki nanjo takoj napravi neverjeten vtis. Med obema je čutiti privlačnost, ki jo stopnjujeta s srečanji v temi na romantičnem vrtu in jo potem zaokrožita z izpovedjo čustev, ki jih čutita drug do drugega. A nepremišljena Tristanova poteza, s katero je v resnici želel le presenetiti svojo ljubljeno, nekega dne tako prestraši Jecco, da se čez noč vrne v New York. Lahkotno ljubezensko branje šele na koncu romana postreže z odgovorom, kako se razpletejo hrepeneja in sanje glavnih protagonistov. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

ŽE IZŠLO! cena 19,90 €

MEKSIKARNARJI IIII

Zoran Smiljanič in Marijan Pušavec

Ob izidu težko pričakovanega četrtega dela zgodovinske stripovske sage *Meksikarnarji* s podnaslovom *Sierra Madre* vas vabimo na predstavitev in podpisovanje stripa ter pogovor z avtorjema.

V četrtek, 24. oktobra 2013, ob 19. uri v prostorih Strip.art.nice Buch (IPC Murgle, Cesta v mestni log 55, Ljubljana).

Vabljeni!

Maškarada

Strašne fantazije slovenskega filma (1948–1990)

Marcel Štefančič, jr.

UMco, 2013, m. v., 685 str., 29,90 €, JAK

Dosedanje monografije na to temo so razvoj slovenskega filma in njegovo vsebinsko platformo obravnavale precej ločeno od evropske in svetovne zgodovine filma, čeprav je logično, da slovenski film, kljub temu da je bil v času socializma 1945–1991 politično usmerjan in nadzorovan, ni nastajal v ustvarjalnem vakuumu slovenskega okolja brez opaznih tujih vplivov. Vendar pa je bila v naših krajih in pri kritičkem in zgodovinskem beleženju slovenskega filma vseeno prisotna teza, da je bil slovenski film brez tujih primesi in vzorov, da je bil avtohton in skoraj povsem brez povezave z zgodovino filma. Marcel Štefančič, jr., pisec mnogih knjig o filmu in zgodovini filma, v *Maškaradi* zagriže globoko v zgodovinsko drobovje slovenskega filma in v svojem neponovljivem slogu na številnih konkretnih primerih pokaže ravno nasprotno, in sicer to, da je bil slovenski film prestreljen in prešpikan z vplivi iz raznih tujih filmov. *Maškarada* je knjiga, ki vam bo slovenske filme pokazala v novi luči in preobrnila pogled na zgodovino slovenskega filma, hkrati pa je *Maškarada* dih jemajoči esej o tem, kako je bil slovenski film ves čas v postelji s svetovnim filmom. Enostavno najbolj divja knjiga, ki je bila kdaj napisana o slovenskem filmu. > SAMO RUGELJ

Ciganska kri

Glasba Ota Pestnerja

Matej Krajnc

KUD Lema, 2013, m. v., 240 str., 19,90 €

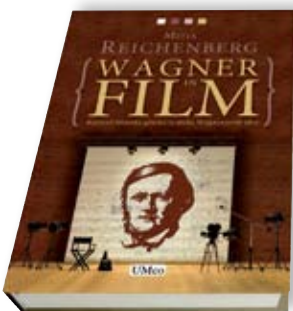

Oto Pestner, ki so mu prvi posnetek objavili že leta 1968, se je rodil v družini glasbenikov po očetovi strani in kaj hitro izkazal izjemen vokalno-glasbeni talent. Sledila so leta uspešnega nastopanja na festivalih, še posebej na Slovenski popevki, ter sodelovanja s komponisti po vsej Jugoslaviji, čeprav Oto ni pogledal še niti iz najstniških let. Vse od leta 1970 je nastopal tudi z New Swing Quartetom, vokalno zasedbo, ki se je zgledovala po ameriških gospelovskih zborih. Zgodba o koreninah popularne glasbe in ena redkih glasbenih biografij pri nas, ki se zaradi poznavalskega peresa Mateja Krajncja (kantavtor, pisatelj, verzolog) prebere na dah. > ŽIGA VALETIČ

Wagner in film

Mitja Reichenberg

UMco, 2013, m. v., 305 str., 24,90 €, JAK

Knjiga *Wagner in film* ponuja kronološki pregled in razlage mnogih filmov iz preteklosti in sedanjosti, v katerih je bila uporabljena glasba Richarda Wagnerja (velikana nemške romantične opere, ki je po Reichenbergovem mnenju postavil tudi temelje filmske glasbe) ali pa je bil film neposredno vezan na njegovo zapuščino, kompozicijsko tehniko, orkestracijo ali glasbeni izraz. Delo je razdeljeno na poglavja, ki usmerjajo bralca skozi imaginativni svet filmskih podob, ob tem poglobljeno predstavljajo glasbo Richarda Wagnerja ter navajajo bralca na poslušanje in razmišljanje o njej, hkrati pa osveščajo z novimi vidiki filmske glasbe, ki temelji na idejah tega velikana. Knjiga je nastala ob dvestoti obletnici Wagnerjevega rojstva. > SAMO RUGELJ

EPOHALNO DELO, KI SODI NA VSAKO KNJIŽNO POLICO!

FRAGMENTI PREDSOKRATIKOV

Tri trdo vezane in razkošno opremljene knjige v ličnem ovitku. Primerno tudi za darilo!

Od Talesa do Demokrita - več kot 2200 strani besedil, na katerih temeljijo zahodna filozofija, znanost in medicina. V izvirnikih in v prvem slovenskem integralnem prevodu.

O Fragmentih predsokratikov bodo na **velikem mednarodnem simpoziju, 21. in 22. oktobra 2013** v dvorani Slovenske maticе, razpravljali uveljavljeni domači in tuji strokovnjaki s področja antike.

Vstop prost. Vljudno vabljeni!

Več na www.studentskazalozba.si in www.ipki.si.

Tadej Golob, pisatelj

Tadej Golob (1967) je precej neznačilen slovenski pisatelj. Raznovrsten v svojem življenju, v katerem se je v alpinizmu povzpelo celo do Mount Everesta, v poklicnem delu pa opravljal razna publicistična dela od urednika revij do avtorja osrednjih intervjujev v slovenski izdaji revije Playboy, je prav tak tudi pri svoji knjižni produkciji. Ta se razteza od (avto)biografij športnikov in glasbenikov (Peter Vilfan in Zoran Predin) in alpinističnih avantur (Davo Karničar) do leposlovnih bravur, kot sta bila romaneskni prvenec Svinjske nogice (2009), za katerega je dobil tudi kresnika, in pa mladinski pustolovski roman Zlati zob (2010), ki ga je v okviru projekta »Rastem s knjigo« na njihovo veliko veselje dobila v dar tudi osnovnošolska mladina. V letošnji jeseni se vrača v dvojni dozi, z romanom za odrasle Ali boma ye! in pa zgodbo za otroke Kam je izginila Brina?. S Tadejem Golobom smo se pogovarjali o njegovem delu in njegovih knjigah.

»To, da se ukvarjam s plezanjem, mi zbija pisateljsko ceno!«

Rugelj: Je težje dajati ali sprejemati intervjuje?

Golob: Sprejemati, bi rekel, in sicer zaradi pretipkavanja. Ne vem, zakaj Japonci še niso izumili delujočega pretipkovalnika za slovenščino.

Rugelj: Koliko časa v povprečju traja priprava na intervju, ki je potem objavljen v Playboyu? S katerim intervjuvancem je bil pogovor najbolj nenavaden ali pa presenetljiv?

Golob: Čas priprave je zelo odvisen od tega, koliko ga imam na voljo. Če je bilo treba, sem bil pripravljen tudi v enem dnevu, bi pa vendarle raje imel vsaj kake tri, štiri, pa še dodatnega za ogled predstave ali filma, če je sogovornik igralec ali kaj podobnega. Najbolj nenavaden? Mogoče tisti z Walterjem Wolfom. Opravila sva ga v Purisu v Pazinu, v menzi tovarne za predelavo puranov, katere lastnik ali solastnik je bil. Pogovarjala sva se o tem, kako je z nafto in s pomočjo afriškega diktatorja zaslužil svoj prvi milijon dolarjev, ki ga je potem porabil za dirkanje v formuli 1. Kot vidiš, je z delom nadaljeval, samo diktatorja je poiskal drugje.

Rugelj: Je lažje napisati roman ali splezati na Mount Everest? Koliko časa je trajalo pisanje romana Svinjske nogice in koliko časa so trajale priprave na himalajsko avanturo z Davom Karničarjem?

Golob: Reciva, da je lažje napisati kilav roman. Čeprav bo mogoče gleda

na to, kaj vse počnejo, da bi na vrh za denar spravili skoraj vsakogar, oboje v kratkem izenačeno. Slab roman in pa nošnja na vrh. Pred Everestom je bilo za manj kot trinajst let ukvarjanja z alpinizmom, pred Svinjskimi nogicami pa kakih osem let od prvega daljšega besedila. Sama odprava je trajala dva meseca, pisanje Svinjskih nogic pa tri leta, s krajšimi in daljšimi odmori, seveda.

Rugelj: Na začetku svoje knjižno-publicistične kariere si se lotil biografij. Kako je prišlo do tega? Kako si bil zadovoljen z rezultati in odzivi? Kdo bi po tvojem mnenju zaslužil biografijo?

Golob: Do prve biografije, tiste s Petrom Vilfanom, je prišlo po intervjuju za Playboy, ko mi je ostalo ka-

kih dvajset tisoč znakov, ki jih nikakor nisem mogel uvrstiti vanj, pa čeprav je Playboyev veliki intervju res velik. Potem sem ga poklical, bil je za in sva se eno leto dobivala v bifeju v hali Tivoli. Iz tistih zapiskov oziroma prepisov pogovorov je nastala krasna biografija. Podobno je bilo z Zoranom. Bi napisal še kakšno, ja. Rac, Milena Zupančič ..., Cavazza jo že ima. Tudi Abramoviča se ne bi branil.

Rugelj: Zbirko Playboyjevih kolumn Moške svinje (2005) vidim kot neki knjižni most v tvojem pisanju med neleposlovjem in literaturo. Kaj je bilo potrebno, da si se potem dejansko lotil romana Svinjske nogice? Kateri je bil tisti trenutek, vzgib, ko si si rekel, da boš napisal roman?

Golob: Sam razumem kot most do literature biografijo Petra Vilfana. Izbor kolumn z naslovom Moške svinje sem izdal, ker se mi je kot mnogim kolumnistom zazdelo, da ima tisto pisanje trajnejšo vrednost, pa je seveda nima. Kar se vzgiba tiče, sem ga pa dobil, ko mi je neki kolega v Črnem Kalu, ko smo plezali, rekel, da je prebral Z Everesta, da se mu zdi dobra knjiga in da bi moral pisati tudi romane. Z Everesta je sicer bolj tako, tako, prva knjiga je bila, pa še premalo časa sem imel zanjo, ima pa vendarle precej dobrih delov. Ampak to željo po pisanju sem, se mi zdi, vedno nosil s seboj, le dolgo časa je bila v nekakšni hibernaciji.

Rugelj: Si v zvezi z romanom Svinjske nogice kaj pričakoval? Tudi v novem romanu Ali boma ye! tvoj junak prvenca in pisanje ter njegovo literarno vrednost nasploh zelo ironizira ...

Golob: Ne vem, ne spomnim se, ali sem kaj pričakoval. Vedel sem, da mi je všeč, da mi je uspelo napisati tisto, kar sem hotel, in če bi bilo odvisno od mene, bi si tudi sam zanj podelil kresnika, nisem si pa mislil, vsaj ne do nominacije, da ga bom res dobil. Pa saj že Svinjske nogice govorijo o tem, da original, kakršen je moj Jani Bevk, v tej Sloveniji najbrž nima prav veliko možnosti. Še pisec spremne besede in vsi drugi za njim so v njem videli kvaziumetnika. Kar se pa ironične distance do lastnega in tujega pisanja tiče in plošč do humorja, pa naslednje: Zdi se mi, da imamo na Slovenskem do humornega pisanja tak odnos, kot ga ima do smeha častiti Jorge v Imenu rože, nori bibliotekar, ki raje požre zastrupljeno drugo knjigo Aristotelove Poetike, hvalnice smehu, kot da bi jo pustil komu prebrati.

Rugelj: Ko smo se dogovarjali za fotografiranje in smo te hoteli posaditi v kako športno, morda celo alpinistično pozo, si se temu odločno uprl. A po drugi strani se je tvoj drugi roman, Zlati zob, dogajal v hribih, glavni junaki so mladinci na svoji pustolovščini. Je bil to neke vrste poklon pustolovskemu branju v mladih letih?

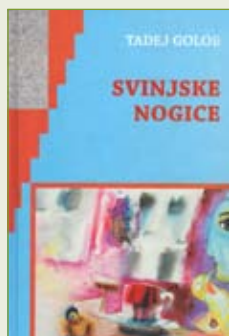
Golob: Ni mi bilo všeč, ker mi to, da se ukvarjam s plezanjem, zbija pisateljsko ceno. To in pa humor. Kar nekaj časa sem potreboval za to bridko spoznanje. No, pa še nekaj je. Zadnje čase se vsi ukvarjajo z rekreacijo, popularna je, kar je v redu, ampak jaz pa plezam že 26 let, s plezanjem sem si precej zapletel življenje, bil na enajstih pogrebih ... Nekako se mi ne zdi, da sodim v to kategorijo. Zlati zob sem napisal kot poklon Logu pod Mangartom, tamkajšnjim ljudem in goram nad njim, pa v spomin na soplezalca Dušana Polenika, ki je žal eden od tistih enajstih. In obenem je bil tudi poklon knjigam, kot so Bratovščina Sinjega galeba, pa Kapitan Bontekoe in njegovi mornarčki, V puščavi in goščavi ipd., ob katerih sem odraščal.

Rugelj: Kako so se na roman Zlati zob odzvali njegovi (mladi) bralci? Se ti je v spomin vtisnil kak poseben odziv?

Golob: Pravzaprav ga niti nisem pričakoval, ker v njem ljudje ne hodijo skozi zid ali pijejo drug drugemu kri, kar je zdaj popularno. Sem pa gostoval po šolah in so učiteljice rekle, da kar berejo. Malo sem zamudil, se mi zdi. Če bi, ko sem bil še sam šolar, k nam prišel osvajalec Everesta, bi se tresli od radosti. Danes po mojem mnenju dosežeš enako z udeležbo na »talentih«.

Rugelj: Glavni junak tvojega novega romana Ali boma ye! je nadarjeni boksar ob koncu svoje kariere, nadebudni pisatelj, zaposlen pri reviji, kjer dela intervjuje in daje nasvete tistim, ki imajo spolne težave, ker pa teh ni veliko, si jih izmišlja kar sam, ob tem pa ima partnerko, dva otroke in goro položnic. Je to avtobiografski roman? :)

Golob: Je, ja, pa saj so bile tudi Svinjske nogice.

Tadej Golob

Rugelj: Za nepoučene: kaj sploh pomeni naslov romana *Ali boma ye!*?

Golob: Tega pa ne bom povedal. Če bi, bi se nama zdaj tukaj zgodil »spoiler«, kot se temu reče v angleščini.

Rugelj: Boks v slovenski literaturi že dolgo nisem zasledil, takoj pa me spomni na Vitomila Zupana. Boks je ob tem kraljevski šport, mož na moža, ki tako v literarnem kot v filmskem smislu ponuja epsko dramaturgijo. Kako to, da si se odločil zanj?

Golob: Napisal sem ga, ker sem ljubitelj filmov o Rockyju, sploh prvega. Na slovensko TV je moral prvi Rocky priti enkrat v osemdesetih letih, ker sem bil še bolj majhen. Zdi se mi, da od takrat naprej nosim ta zaplet v glavi, ta hollywoodski bok-sarski zaplet: dvoboj, ki ga glavni junak noče, pa se mu seveda ne more izogniti. Hotel sem videti, kako bi bilo to videti po slovensko. Šport pa ... Kaj pa vem. Ljudje, ki se ukvarjajo z njim, bodo dlje časa vitalni in lepši in manj bodo obremenjevali zdravstveni sistem ..., ampak če hočeš videti v kakšni stvari kaj globljega, ti bo to seveda uspe-lo. Toliko laže, če se z njo nisi ukvarjal.

Rugelj: Kateri boksarski film se ti zdi boljši, *Pobesneli bik* ali *Ali*? Zakaj?

Golob: Sem sicer ljubitelj zgodnjih Scorsesejevih filmov in Roberta de Nira in vsa čast njegovi telesni preobrazbi v *Pobesnelem biku*, ampak kljub temu *Ali*. Ne vem, mogoče zaradi tistega Alijevega: »Kako mi je ime? No, kako mi je ime!?!«, ko je tepel nasprotnika, ker ga je ta še kar naprej imenoval Cassius Clay. Ne se hecat z

mano! To mi je všeč. Muhammad Ali se mi zdi večji frajer kot Jack la Motta.

Rugelj: V prihajajoči zgodbi za otroke *Kam je izginila Brina?*, ki bo pri založbi Miš izšla ob koncu leta, je glavna prvoosebna pripovedovalka Brina, ki razlaga, da njen oči pleza na Črnem Kalu in že dva meseca trenira boks za potrebe nove knjige. Kako globoko si šel pri preučevanju boksa? In kako to, da si zašel še v polje otroške literature? Zavestna odločitev, stranski proizvod romana za odrasle ali posledica majhnih otrok?

Golob: Ko sem se odločil za knjigo, v kateri bo glavni junak bokсар pred svojim zadnjim dvobo-jem v karieri, sem se vpisal v Boksarski klub Ljubljana, k Sašu Taranišu, in tam boksal leto in pol. Spoznal sem, da je boks kondicijsko izjemno zahtevna reč. Neverjetno, ti kratki sprinti s kombinaci-jo udarcev ... Nikoli si ne bi mislil, da to tako izčrpa. Plezalci, še posebno alpinisti, smo v primerjavi z bokсарji nekako bolj dizel. Mogoče mi je tudi zaradi tega boks postal všeč, zdi se mi, da še kar ne-kači prenašam udarce in bi še hodil na treninge, kljub temu da je roman končan, ampak preprosto ne najdem časa. Globoko? Enkrat nisem mogel je-sti trde hrane, ker me je bolela čeljust, pa takrat sploh nisem dobil udarcev v čeljust, ampak v čelo. *Kam je izginila Brina?* sem napisal za svoja otroka, ki v njem tudi nastopata. V glavi sem nosil ta nedolžen otroški način dojemanja sveta in ljube-k otroški jezik, za katerega sem vedel, da ga bom pozabil, če ga ne zapišem. Eni jim kupujejo telefo-ne, jaz sem jima napisal knjigo.

Rugelj: V romanu *Ali boma ye!* poleg klasičnega literarnega zapisa uporabljaš tudi vrvice, scenaristično oblikovane prizore, spletno po-govarjanje itn. Je to postmodernizem, dinami-ziranje besedila, njegovo literariziranje ali kaj drugega? Zakaj si se odločil za take pripovedne postopke?

Golob: Uporabil sem jih, ker jih tudi sicer upora-bljamo. Klepetamo po spletu, si pošiljamo sporo-čila ipd. Tisti scenaristični del sem pa dodal zato, da mi dogajanja kot pisatelju ni bilo treba ko-mentirati. V scenariju pač ne zapišeš, kaj si je ju-nak ob tem in tem mislil. Nisem hotel, da se vidi moje stališče, ker ni bilo potrebe po tem. Najprej sem ga zapisal kot besedilo za gledališko igro, potem sem pa to vtikal v program za pisanje scenarijev in, evo, to je prišlo ven.

Rugelj: V romanu se junak žanrsko spogleduje z literarnim, banalnost vsakdana pa z njegovim leposlovnim poustvarjanjem. Življenje svobodnih umetnikov ni bilo rožnato že v *Svinjskih nogicah*, ko je bila še skoraj konjunktura. Kakšne so razmere pet let pozneje? Kako krmariti med industrijskim in literarnim pisanjem?

Golob: Ko sem pisal *Svinjske nogice*, sem bil osebno že dolgo v recesiji. Dokler sem bil ure-dnik poljudnoznanstvene licenčne revije *Geo* in pisal za *Playboy*, je še šlo, potem je pa dve le-ti pred uradnim za-četkom recesije *Geo* umrl in sem se moral znajti drugače. Zdaj, pet let pozneje, je pri-bližno isto. Malo dol, malo gor, pa spet ma-lo bolj dol ... Ker mi osnovna dejavnost, se pravi novinarstvo, počasi usiha oziroma me zanjo vedno manj plačujejo, sem se, re-cimo z enim takim

polovičnim uspehom, reševal s pisateljevanjem. Honorarji, ena nagrada, en Rastem s knjigo, pa dve zavrjnjeni štipendiji. Seveda nisem odklo-nil nobenega ponujenega članka. Ko se je bilo treba za *National Geographic* plaziti po kraški ja-mi nad Kozino, sem to opravil, čeprav me je bi-lo groza ozkih meandrov. Naprej pa, ne vem, ka-ko bo. Ljudje tiskane časopise in revije dejansko vedno manj berejo.

Rugelj: Lahko poveš še kaj o svojih novih pro-jektih?

Golob: Zdaj bosta torej izšla *Ali boma ye!* in *Kam je izginila Brina?* in bom skušal do novega le-ta razmisliti kako in kaj. Obljubil sem si, pa svo-ji družini tudi, da bom do takrat dal mir. Mogo-če se bom lotil pisanja scenarijev za oba romana. Se mi zdi, da bi lahko iz drugega nastal lep mla-dinski televizijski film, iz prvega pa epski s 13.000 statisti v Stožicah. Bil sem tam, ko je Zavec boksal proti onemu Poljaku ... Mislim, pred tem sem si oglel tudi razprodane košarkarske tekme, ko je Olimpija še igrala v ta boljši ligi, kjer se je noro na-vijalo, ampak zmeraj v valovih. Uaaa ... in pavza, pa spet: Uaaa. Ko se je tepel Zavec, pa sploh niso nehali. Eno samo grmenje. Noro!

Izšla je nova številka revije Rast. Revija za kulturo, umetnost in družbena vprašanja.

Osrednji del revije je namenjen mestnemu jedru Novega mesta.

Iz povzetka vprašalnika o mnenju prebivalcev in strokovne javnosti o starem novomeškem jedru, boste izvedeli:

1. mnenja prebivalcev in ali se strokovnjaki z njimi strinjajo,
2. želje in predloge za razvoj mesta,
3. različne možnosti o ureditvi Glavnega trga.

Med drugim pišemo o prebujeni belokranjski kulturni dediščini ter o pestrosti Novomeških likovnih dnevov.

"Govorica umetnosti se oblikuje počasi in s trudom, ne pa-de ljudem v naročje z neba, ničesar ni, kar bi zraslo samo od sebe."

(Jasna Kocuvan, Pestrost likovnih stilov)

V tokratni številki revije Rast preberite tudi literarne prispevke novomeških avtorjev.

Vabljeni k nakupu in naročilu. Cena izvoda je 6,50 €.

Letna naročnina znaša 18,80 €.

Več informacij najdete na spletni strani www.goga.si.

Pred zadnjim septembrskim vikendom se je delno v Murski Soboti, delno v Veliki Polani odvijalo Okno besede 2013 oziroma 18. srečanje slovenskih mladinskih pisateljev. Za organizacijo in izvedbo je tudi letos vzorno poskrbela ekipa, zbrana okoli založbe Franc – Franc.

»Pogosto zelo kritični, nismo pa konfliktni.«

ROJSTVO IN POSLANSTVO

»Naša založba je zamisel o srečanju mladinskih pisateljev uresničila v sodelovanju z Darko Tancer Kajnih, ki je urednica revije *Otrok in knjiga*,« se spominja Feri Lainšček, aktivni član organizacijske ekipe. »Pred tem v državi ni bilo podobnega srečanja pisateljev, ki pišejo za otroke in mladino, tudi se ti pisatelji niso kaj dosti organizirano družili. Ali, če povem povsem po resnici, mladinska književnost je bila kljub svoji nedvomni kakovosti na več ravneh močno zapostavljena in nujno je bilo, da se skupaj postavimo zanjo. Danes lahko že rečemo, da smo bili pri tem vsi skupaj kar uspešni.«

Ko Lainščka povprašamo o poslanstvu srečanja mladinskih pisateljev, povzame: »Del poslanstva je nedvomno tudi v tem, da si lahko tako skupaj prizadevamo za pravičnejšo obravnavo mladinske književnosti znotraj korpusa slovenske književnosti. V prvi vrsti pa gre seveda za to, da lahko tako srečanje zmeraj uvrsti na program teme, ki se dotikajo najrazličnejših oblik in vsebin literarne ustvarjalnosti za mlade bralce. Srečanje je čisto zares tudi praktično združilo vse, ki na tem področju kaj delajo, pa navsezadnje tudi kaj pomenijo. Srečanje je rodilo nacionalno nagrado za mladinsko književnost, med člani Društva slovenskih pisateljev pa je zdaj veliko več mladinskih ustvarjalcev. Slej ko prej se bo zgodilo tudi to, da bo kdo od njih dobil Prešernovo nagrado.«

Lainšček seveda govori o nagradi večernica, ki se podeljuje v sodelovanju s časopisno hišo Večer. Letos je žirija v sestavi dr. Dragica Haramija, dr. Aleš Debeljak, Melita Forstnerič Hajnšek, Maja Logar in Kristina Picco kot zmagovalca prepoznala Petra Svetino s knjižnim delom *Ropotarna*.

Ko beseda nanese na financiranje srečanja, Feri Lainšček pravi: »Srečanje pretežno financira Javna agencija RS za knjigo. Do letos ga je podpisala tudi Mestna občina Murska Sobota, zdaj pa je to vlogo prevzela občina Velika Polana. Delež

sponsorjev in donatorjev pa se sicer iz leto v leto manjša, saj gospodarstvo v Pomurju neizprosno stagnira.«

In koga povabijo na srečanje?

»Na srečanje povabimo tako rekoč vse, ki ustvarjajo kaj vrednega na področju slovenske otroške in mladinske književnosti.«

Niso pa to vsi povabljeni. Na srečanju je mogoče opaziti tudi kritične spremljevalce mladinske književnosti, urednike, knjižničarje in mnoge druge, ki so s to vrsto književnosti tako ali drugače povezani.

PROGRAM

Srečanje odlikuje tudi pester program, ki poleg podelitve večernice obsega tudi nastope pisateljev po lokalnih osnovnih in srednjih šolah, simpozij, debate in seveda tudi družabne trenutke.

»Program pravzaprav narekuje aktualno dogajanje v zvezi z mladinsko književnostjo,« razmišlja Lainšček. »Živimo v času, ko se problemi in zagate, pa naj gre za vsebino ali obliko, rojevajo kar sami od sebe. Nam gre za to, da jih zaznamo, reflektiramo in obelodanimo. Zanimata nas, skratka, kritična misel in aktiven odnos do dogajanja. Letos je bila tema srečanja revščina v mladinski književnosti. Tudi proračun srečanja je bil veliko manjši kot prejšnja leta. A to nam, ni vzelo volje ali nam pokvarilo veselja. Skratka, kriza naj se gre lepo solit.«

OKO NOVOPEČENEGA INSAJDERJA

Sam sem bil letos na Okno besede povabljen prvič. Prireditve sem na svojih radarjih zaznal že pred leti, ko sem se spraševal, kako je mogoče priti tja. Oprijemljiv odgovor me je našel lansko leto, ko mi je na to temo pisala kolegica Majda Koren. Njeno e-pismo je vsebovalo sporočilo, da me organizatorji iščejo, a ne morejo dobiti moje-ga naslova.

»Morda pa ob letu osorej,« sem si mislil in zgodilo se je natančno to. Avgusta sta se je prek Fa-

cebook profila oglasili najprej Majda in nato še Vesna Rado-

vanovič, ena od stebrov organizacijske ekipe. Vabilo je bilo iskreno, pot v Mursko Soboto pa je minila v razmišljanju, kaj lahko pričakujem. Kot po navadi sem si v mislih naslikal nekaj možnih scenarijev, ki pa so bili precej različni od tega, kar me je čakalo na vzhodu Slovenije. Pristnost, neverjetna iskrenost, spontanost in privlačen odmev neobičajnosti so sestavine, ki srečanje najbolje opišejo. Kljub temu da sem spadal med daleč najmlajše, tako po stažu kot po letih, so me kole-

Peter Svetina (v sredini)

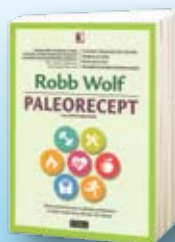
gi sprejeli odprtih rok. Tudi sicer je bilo mogoče opaziti, da so se z leti med njimi stakale močne vezi, ki jim pomenijo mnogo in na katere so avtorji mladinske literature ponosni. Lokalno okolje je na srečanje sila ponosno, kar se najbolje odraža v vabilih na obisk šol in odnosu prosvetnih delavcev do avtorjev, ki jih obiščejo.

»Smo kot velika družina,« o značaju srečanja glasno razmišlja Vesna Radovanovič, Feri Lainšček pa jo je dopolnil z naslednjo mislijo: »Na srečanju v Murski Soboti smo sicer pogosto zelo kritični, nismo pa konfliktni. Duh srečanja, ki smo si ga od začetka zamislili kot ustvarjalno, dobronamerno, družabno, veselo in nasmejano, je očitno že okužil večino udeležencev. Česa lepšega in boljšega si kot organizatorji vsekakor ne moremo želeti.«

Knjige novih razsežnosti in drugačnih pogledov

Robb Wolf PALEORECEPT

Način prehranjevanja in gibanja prednamcev, ki lahko modernemu človeku reši zdravje.

392 strani,
28,90 €

Samo Rugelj DELAJ, TECI, ŽIVI

Zgodba o ljubitelskem tekaču, ki se po dvajsetih letih sedenja odloči (spet) preteči maraton.

246 strani,
16,90 €

NOVO Thomas Szasz KRAJA ČLOVEKA

Eseji proti medikalizaciji vsakdanjega življenja. Prvi prevod znamenitega antipsihiatra!

288 strani,
24,90 €

zbirka Preobrazba

Tim Parks PRI MIRU SEDETI NAS UČI!

Kako je skeptik iskal ozdravljenje in oživiljenje. Ultimativna knjiga o telesu!

368 strani,
28,90 €

Velika tekaška knjiga

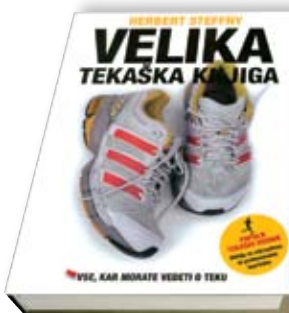
Vse kar morate vedeti o teku

Herbert Steffny

prevod: Igor Jurič, fotografije: Herbert Steffny, Aleš Pavletič

Sanje, 2013, m. v., 408 str., 37 €

Tekaške prireditve in maratoni so pogosto ob nedeljah, zato preverite, ali takrat morda ne pride do premika ure, da vas to ne bi neprijetno presenetilo, je eden od nasvetov Herberta Steffnyja, avtorja velike tekaške knjige, ki samo kaže, do kakšnih (uporabnih) podrobnosti se spusti njegov tekaški vodnik. Prestavitev ure, denimo, velja za ljubljanski maraton, kar lahko krepčilno podaljša spanec zadno noč pred največjo slovensko športno preizkušnjo. Dolgo pričakovano *Veliko tekaško knjigo* smo dobili na vrhuncu letošnje tekaške sezone, njen avtor pa je bivši nemški maratonski tekač, zdaj pa trener in popularizator teka. Gre za res celovit, pregledno urejen, vseeno pa živahen in ilustrativen vodnik po tem vse bolj priljubljenem rekreativnem športu. Knjiga novincu nudi zanesljivo oporo pri prvih korakih v svet vztrajnostnega teka, izkušenemu tekaču pa postreže z več kot dovolj informacijami, s katerimi bo lahko še nadgradil znanje in izkušnje ob svojih tekaških podvigih. Na začetku se knjiga poda vse do evolucije in biologije teka ter njegove vloge v človekovem življenju, potem pa vse podrobneje obravnava različne vidike tekaških priprav s programi za različne dolge tekaške rezultate vred. Ob tem ne pozablja na vse »stranske« tekaške koncepte, od kroša in gorskega teka do ultrateka in teka otrok, žensk (tudi med nosečnostjo) ter starejših ljudi. Gimnastika in krepitev ter sproščanje tekača pred tekom in med njim ter njegovo prehranjevanje v vseh tekaških fazah sta sklepni dve poglavji, ki tek dodatno osvetljuje in ga osmišljata še v drugih kontekstih. *Velika tekaška knjiga* je več kot dobrodošel vsestranski tekaški priročnik, ki bi moral najti mesto med osnovno tekaško opremo, saj gre za obvezno literaturo za vsakega resnejšega tekača! > SAMO RUGELJ

Kralj neba

Moje življenje v prostem padu

Felix Baumgartner, Thomas Becker

prevod: Maruša Mugerli Lavrenčič

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2013, m. v., 240 str., 12,90 €

Po alpinistu Reinholdu Messnerju, ki je kar nekajkrat premaknil človeške meje življenja in dihanja na gorskih višinah, so Avstrijci dobili še drugega ultimativnega ekstremista našega časa. Felix Baumgartner (1972) je lani oktobra postavil svetovni rekord v višinskem skoku, saj je skočil skoraj dobesedno z roba vesolja, z višine 39 kilometrov, pri padanju pa je dodobra presešel tudi zvočno hitrost. V atraktivno pisani, z mnogimi grafičnimi materiali in fotografijami opremljeni avtobiografiji, Baumgartner postreže s pregledom svojega življenja v povezavi s svojo poglavitno strastjo, ekstremnimi skoki, in pokaže, da je pot do rekordnega »vesoljskega« skoka, peljala preko manjših, a tudi zelo zahtevnih skakaških podvigih (denimo skok s kipa Jezusa Kristusa v Rio de Janeiru, skok z nebotačnikov Petronas v malezijskem Kuala Lumpurju ter drugih visokih svetovnih stavb ali pa drugih zgradb, kot so denimo viadukti itn.) Kljub navidezni neracionalnosti Baumgartner, s katerimi je dobesedno silil v nesrečo, je Messner zanj dejal naslednje: »Ni hazarder, temveč razumen, praktičen človek. Uživa vse moje spoštovanje.« > RENATE RUGELJ

Popotovanje

Razmišljanja o košarki in življenju

Nina Kolenc; ilustracije: Romeo Štraki

Subkulturni azil, zbirka Frontier, 2013, m. v., 59 str., 8 €

Največji športni dogodek v zgodovini samostojne Slovenije, evropsko prvenstvo v košarki, še vedno odmeva v naših srcih in tudi v številnih aktivnostih, ki nas bodo še dolgo spominjale nanj. Ena takih je gotovo tudi košarkarsko obarvana izpoved nekdanje mariborske košarkašice, Nine Kolenc (1979), ki je danes aktivna na mnogih področjih, od pedagoškega dela z mladimi prek športne publicistike do dobrodelnosti in pisateljevanja. Treba si je upati, biti dovolj drzen in zaupati vase, je eden iz množice njenih nasvetov in v štirih četrtinah drobne knjižice jih je nanizala še mnogo. Njene domače (in ameriške) izkušnje posameznik zlahka prenese na svoje delo in življenje, pa če je kdaj stal na parketu pod košem ali ne. Knjiga je sočasno izšla tudi v angleškem jeziku. > RENATE RUGELJ

Univerza v Ljubljani
FILOZOFSKA
FAKULTETA

BESEDNE POSTAJE NA FILOZOFSKI FAKULTETI

21. oktober ob 11. uri:
O HEROJIH IN SLAVNIH
OSEBNOSTIH NA SLOVENSKEM

29. oktober ob 18. uri:
LITERARNI VEČER O NEILU GAIMANU
IN FANTAZIJSKI LITERATURI

6. november ob 18. uri:
TEROR »TRAJNE SVOBODE«.
VOJNA V AFGANISTANU IN PAKISTANU
(V. Badalič)

13. november ob 18. uri:
POMEN DRUGE SVETOVNE VOJNE
(E. Mandel)

5. december ob 18. uri:
KAVA – ČAROBNI NAPOJ
(B. Jezernik)

12. december ob 18. uri:
ŠRILANKA MALO DRUGAČE

VLJUDNO VABLJENI!

Besedne postaje Knjigarne FF
sofinancira JAK.

PRAVKAR
IZŠLO!

HEROJI IN SLAVNE OSEBNOSTI NA SLOVENSKEM

(uredil Božidar Jezernik)

mehka vezava, 254 str., 24,90 EUR

Knjigarna FF (v pritličju Filozofske fakultete),
Aškerčeva 2, Ljubljana
T: 01 241 11 19; E: knjigarna@ff.uni-lj.si
<https://knjigarna.ff.uni-lj.si/>

Pridržujemo si pravico do spremembe programa.

Sumljive in abstraktne poezije

Irena Žerjal

Mladika, zbirka Črnike, m. v., 88 str., 14 €

Vsestranska avtorica, ki deluje na tržaškem območju, je že v svojem prvencu (*Goreče oljke*, 1969) s samosvojo pisavo dodobra prevetrila zamejski literarni prostor. Zadnja zbirka, vpeta v sodobni svet in hkrati polna nesentimentalnega spominjanja, se dotika tako sodobnih kot preteklih umetniških glasov (Bartol, Černigoj, Bambič, Shakespeare), obuja literarne like in mnoge kraje, ki jih je obiskala. Svojo nekompromisno poetiko, ki odseva tudi iz te zbirke, brez zadržkov razkriva v pesmi *Osamljena poetinja*, kjer zapiše: »Bi nikdar ne mogla biti v čredi / čenčati vsevprek na ukaz / čvekati o vremenu, botrah in stricah / kar tako / za vsak prazen nič.« > KRISTINA SLUGA

Valovanje misli

Odlomki pesmi različnih avtorjev
izbor in urejanje: Nuška Golobič

Literarni val, 2012, t. v., 142 str., 18,95 €

»Literarni val« je široko razmrežen portal, na katerem se predstavljajo pretežno ljubiteljski pisatelji ter pesniki, svoja dela pa so nedavno začeli objavljati tudi v tiskani obliki. Zbirka *Valovanje misli* prinaša kratke, a v sebi zaključene odlomke iz pesmi petdesetih avtorjev, ki objavljajo v tej spletni družbi. Bolj kot kakšna skupna motivika ali konkretni izvor navdiha jih povezuje ljubezen do besede, ki je izražena malce bolj vzneseno ali zasukana nekoliko drugače od profane govornice vsakdanjika. Lično oblikovana knjiga je primerna tudi kot darilo. > ŽIGA VALETIČ

Iskanje hrane

Barbara Jurič

Mladinska knjiga, zbirka Prvenci,
2013, m. v., 80 str., 22,95 €, JAK

V ciklu razdeljen prvenec nima veliko »porodnih krčev« (le iz nekaj zapisov še veje pesniški glas Uroša Zupana, čigar literarnih delavnic se udeležuje avtorica). Najbrž je tako tudi zato, ker Juričeva veliko pozornosti namenja razkrivanju vseh mogočih pomenskih plasti pesniškega jezika in hkrati teži k njegovemu nenehnemu preseganju. Pesmi, ki so nastajale v daljšem časovnem obdobju, segajo na različna področja; večina jih je intimističnih (»jaz se vedno znova vračam k intimizmu, ki se mu posmehujem. se ga bojim.«), nekatere abstraktne itd. Ker avtorica ne ustvarja meja med visokim (pesnjenjem) in nizkim (vsakdanjim življenjem), mirne duše v isti sapi zapiše, da se na soncu mehča maslo in na mizi »besede nizajo v pesem«. Eden zanimivejših prvencev tega leta. > KRISTINA SLUGA

Devetindevetdeset

S. Prošev, B. Bačović, E. Dolšak, N. Golobič

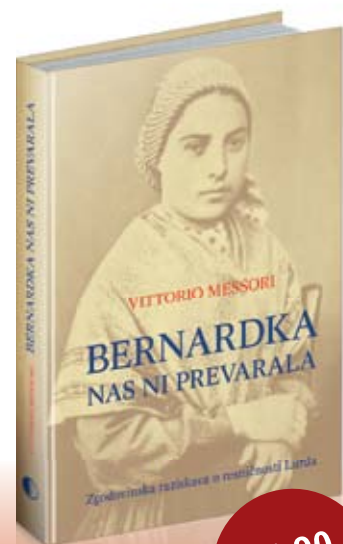
Literarni val, 2012, 80 str., 24,95 €

Ena prvih zbirk, ki je nastala v okviru portala www.literarnival.si, prinaša pesmi dveh pesnic in dveh pesnikov. Branko Bačović kot v svojih prejšnjih zbirkah tudi v *Devetindevetdeset* nadaljuje z značilno erotično poetiko, medtem ko Stojan Prošev ustvarja poezijo že skoraj štirideset let, vendar so bile njegove mrakobno eterične pesmi doslej objavljene le na internetu. Izklesana pesniška govorica Ele Dolšak prihaja na plano v eksistencialnih in ljubezenskih odtinkih, Nuška Golobič, sicer tudi urednica založbe, pa črpa iz čistega hrepenenja. > ŽIGA VALETIČ

Vittorio Messori

BERNARDKA NAS NI PREVARALA

Zgodovinska raziskava o resničnosti Lurda

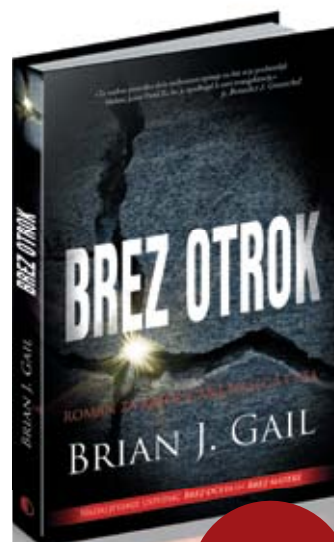
Vittorio Messori je priznani italijanski publicist. Njegove knjige, med njimi *Kdo je Jezus in Izziv smrti*, so doživele številne izdaje v različnih jezikih. Delo o Bernardki je napisal po več kot 30 letih študija in raziskav prikazovanj v Lurdu. Knjiga je edinstvena zaradi avtorjevega spretnega, dolgotrajnega in navdušenega dela, s katerim se je dokopal do odgovora na ključno vprašanje:

Ali je Bernardkina zgodba resnična?

24,90
evra

Brian J. Gail

BREZ OTROK

22,90
evra

Zadnji del trilogije Briana J. Gaila o izzivih, s katerimi se soočajo katoličani v sodobnem svetu. Roman *Brez otrok* je veličasten sklep trilogije, v kateri se pred nami razkriva utopično videnje revolucije bioloških znanosti, ki se lahko izkaže za srhljivo preroško. Je apokaliptična srhljivka, polna zvestobe in prevar, bridkosti in rešitev. Je nujen klic po prebujenju z veličastnim sporočilom upanja za naš čas.

ZALOŽBA
DRUŽINA

Naročila in informacije:
Družina d. o. o., Krekov trg 1, Ljubljana
tel.: 01/360-28-28, www.druzina.si

Natančnost, pogum in brezsramna drznost Veronike Dintinjana

Predstavitve prevajalke poezije:

- Louise Glück: *Onkraj noči*, Nova lirika, Mladinska knjiga, 2011
- Xi Chuan – iz *Sodobna kitajska poezija*, Aleph 150, 2011

Njen glas je bil načrtno zadržan, kot iz kakega drugega prostora. Ritmične sintagme je odmerjala z vajeno natančnostjo, skoraj bi lahko rekli, da jih je rezala s skalpelom. Vmes je puščala ravno toliko premora, kot ga diha potrebuje za zagon v nov verz. Prvi, površinski vtis, ki ga je poslušalec dobil na predstavitvi prevoda pesmi Louise Glück Veronike Dintinjana v prostorih Društva slovenskih književnih prevajalcev pred dvema letoma, je bil, da je prevajanje poezije absolutno dosledna, že kar znanstvena dejavnost, kjer ni dopuščena niti najmanjši odmik od začrtane vizije. Ampak če si pozorno prisluhnil besedam, si zaslišal vragolije in norčije posameznih glasov, ki se v tem strogem okviru spopadajo in medsebojno prepletajo. V pesmih iz verjetno najbolj znane zbirke ameriške judovske

ve sodobnega sveta, če hoče dati bralcu občutek, da je njegovo življenje pesniško, pa tudi s svojimi drznimi eksperimenti pri oblikovanju proste verz.

Kakšen drzen poseg v pesniško tkivo si je pri prevajanju pesmi Louise Glück privoščila tudi Dintinjana. Saj mora tudi kirurg kdaj odstraniti kak organ in namesto njega vstaviti kaj drugega, če želi, da organizem učinkovito deluje. Pri prevajanju antologijske pesmi *Mock Orange* je sicer morda še bolj kot po kirurško ukrepala po vrtnarsko, saj je eno rastlino preprosto izruvala in posadila drugo. »Mock orange« namreč v angleščini označuje tri metre širok grm *Philadelphus coronarius*, ki še nikoli ni obrodil pomaranč, ime pa je dobil po vonju, ki ga oddajajo njegovi cvetovi in ki le spominja na vonj oranževca. V prevodu pa je »mock orange« res postal oranževca, toda tak, ki je v našem podnebnju samo okrasen in podobno kot ameriški izvornik le vabi z lažnim vonjem, sadežev pa ne obrodi. Poseg je bil pogumen in nameren in lahko rečemo, da je operacija uspela. Tudi v slovenščini zaživi doktrina Louise Glück, da poezijo gradi na negativnih, pričaranih pomenih: *Ne vidiš? / Ponorčevali so se iz nas. / In vonj okrasnega oranževca / zanese skozi okno.*

Če želimo torej Veroniko Dintinjano pošteno predstaviti kot eno izmed najboljših mlajših prevajalk poezije, moramo poleg njene natančnosti in doslednosti izpostaviti še pogum, da se spoprime tudi z najtežjimi izzivi, in pripravljenost na eksperimentiranje. Eden takih eksperimentov je bila tudi udeležba na prevajalski delavnici festivala Živa književnost leta 2010. Tam so pesniki iz različnih držav prevajali poezijo drug drugega in Dintinjana se je lotila nekaj pesmi kitajskega avtorja Xi Chuana, ki so bile pozneje vključene v antologijo *Sodobna kitajska poezija*. Nekaj malega kitajščine sicer zna, a ne dovolj, da bi šlo brez pomoči angleškega prevoda. Tu gre torej predvsem za prevod prevoda, kar načeloma ni prav, a včasih da prav tak postopek zelo dober rezultat, saj si prevajalec nezavedno dopusti nekoliko več svobode. Prevajalska svoboda se zbliža s pesniško in pri Chuanu se zdi to upravičeno, saj gre tudi sam v svojih eksperimentih dlje, kot bi si dovolil najdrznejši kirurg. Ne odstranjuje in presaja le posameznih organov ali rastlin, ampak celotno filozofsko in kulturno tradicijo. Organizem neke kitajske zobne ščetke na primer spoji kar z evropsko nihilistično filozofijo Friedricha Nietzscheja. Šele ob taki predrznosti vprašanje, ki si ga zastavlja, zazveni tako za njega samega kot tudi za prevajalca in slehernega bralca: *Ničejanska misel nas, ko premišljujemo, dela drzne in brezsrarne. Ali to pomeni, da nismo drzno in brezsrarno drzni in brezsrarni?*

pesnice *Divja perunika* iz leta 1992 na bohotnem pesniškem travniku s samostojnim glasom spregovori vsaka cvetlica. Na primer zvonček: *Prestrašen, da, toda spet med vami / vzklikam, da tvegam radost / v grobem vetru novega sveta. Pa perunika: Poslušaj me: kar imenuješ smrt, / tega se spominjam. In celo plevel: In tukaj bom, ko bosta ostala le sonce in luna / in morje in široko polje. / Jaz bom polje.*

Kot da bi šele skrajna strogost omogočila, da se sprosti neverjetna polifona energija. Zato najbrž ni naključje, da se je prav Veronika Dintinjana, ki je po poklicu sicer kirurginja, v zadnjem času uveljavila kot ena izmed najboljših prevajalk in pesnic. Saj nekaj najboljših pesnikov najdemo prav med zdravniki; spomnimo se na Gottfrieda Bennja, Williama Carlosa Williama ali našega Alojza Ihana. Dintinjanin prevajalski in pesniški razvoj je najprej opredelil prav Williams s svojim konceptom variabilne stopice, ki ob skoraj popolni ritmični svobodi zahteva metrično oziroma sintagmatično doslednost ter težišče pomena z besed prenaša na verzne premore in diha. Še pred prvimi objavami se je poskusila v prevajanju Williamsovih pesmi, pa tudi v prevajanju pesmi Denise Levertov in Allena Ginsberga. Američani so jo najbrž pritegnili zaradi svoje vztrajnosti pri prepričanju, da mora poezija vključevati poja-

Igor Divjak je samostojni literarni kritik in prevajalec. Večino dela opravi za RTV Slovenija. Letos je doktoriral na smeri ameriške študije Filozofske fakultete z nalogo *Urbana dinamika v sodobni ameriški in slovenski poeziji*.

Postavim knjigo,
oblikujem naslovnice,
oglas ... in še marsikaj!

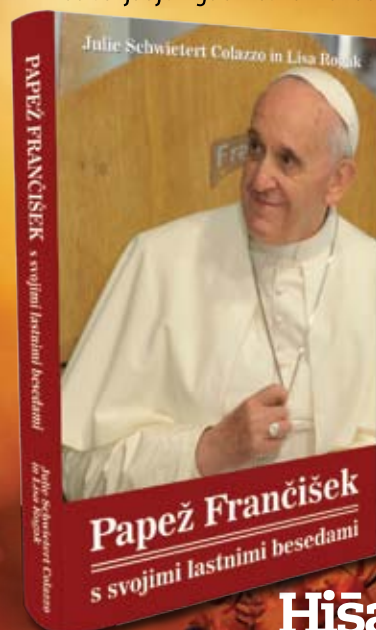
VELIKO DELA, ki je z mano HITRO in odlično OPRAVLJENO :)

kličite na **040 36 44 33**
pišite na **sandra@k8dizajn.si**
kliknite na **www.k8dizajn.si**

Papež Francišek – s svojimi lastnimi besedami
Julie Schwieter Colazzo in Lisa Rogak

»Kaj bi lahko bilo bolj revolucionarno v družbi, v kateri so laži, prikrivanja in hinavščina povzročili, da so ljudje izgubili osnovno zaupanje v socialni dogovor, kot je resnica?«

Cena: 18,90 €
Število strani: 192

Hiša knjig

Distribucija Avrora
t: 059 932 107
e: info@galarna.si

WWW.GALARNA.SI

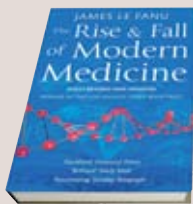

BERE IN PIŠE:
DR. SAŠO DOLENC

Frozen Earth

The Once and Future Story of Ice Ages
Doug Macdougall,
University of California Press, 2013

Avtor podrobno in zanimivo predstavi vzroke in posledice ledenih dob, ki so se zvrstile v Zemljini zgodovini. Natančno opiše zgodovino znanstvenih odkritij in osebne zgodbe znanstvenikov, ki so preučevali klimatske spremembe. Posebej zanimivo je poglavje, v katerem opiše genialnega srbskega matematika Milutina Milankovića, ki je cikle ponavljanja ledenih dob kar izračunal.

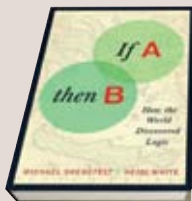
The Rise and Fall of Modern Medicine

James Le Fanu
Brown Book Group, 2011

Druga posodobljena izdaja odmevne knjige, v kateri angleški zdravnik James Le Fanu, ki o dogajanjih na področju zdravja pogosto piše za časopise, podrobno predstavi in analizira razvoj medicine od druge svetovne vojne do danes. Obdobju velikih odkritij novih zdravil in tehnik zdravljenja, ki so rešili na milijone življenj, je po njegovih ugotovitvah sledilo obdobje počasnejšega napredovanja, ko je zaradi različnih vzrokov veliko ljudi začelo izgubljati zaupanje v institucionalno medicino in se zatekati k raznim alternativnim pristopom.

If A, Then B

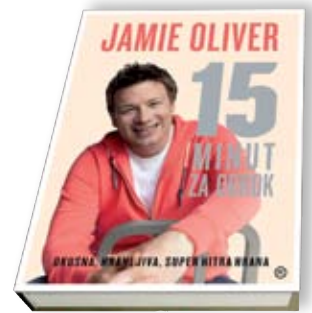
How the World Discovered Logic
Michael Shenefelt,
Heidi White,
Columbia University Press, 2013

Avtorja sta napisala zanimivo kratko zgodovino zakonov in pravil logike, v kateri opisujeta tudi življenja posameznikov, ki so odkrivali njene zakonitosti. Obravnavata vse od Aristotela in stoikov prek srednjeveških učenjakov do Boola, Fregeja, Russlla in Turinga.

Petnajst minut za obrok

Jamie Oliver
fotografije: David Loftus
prevod: Srđan Milovanović
Mladinska knjiga,
2013, t. v. 288 str., 34,96 €

Že osma Jamiejeva knjiga v slovenščini prekaša vse dosedanje – v kratkosti odmerjenega časa, potrebnega za pripravo popolnega obroka. Vsak, ki mu je bilo pičle pol ure, za kar si je prizadeval v svoji prejšnji kuharici, še vedno preveč, bo tukaj zagotovo prišel na račun. Jamie namreč dokazuje, da je tudi tak domači »fast food« lahko čisto spodoben način prehranjevanja zaposlenih ljudi. Ne le izjema, lahko postane tudi pravilo za daljši čas. Tudi sam priznava, da je nadvse zahtevno ustvarjanje te knjige dodobra spremenilo njegov način razmišljanja in pristop do kuhanja, ki je postalo zares zabavno, dinamično in pametno. Hrana, ki jo ponuja, še zagotavlja, je slastna, zdrava, uravnotežena in ima značaj. Kajpada ob upoštevanju nekaterih omejitev že pri izbiri sestavin, saj vse, kar je treba pripravljati in obdelovati več kot četrt ure, preprosto odpade. Kljub temu vsebujejo jedi po priporočenih receptih v povprečju 580 kalorij na porcijo, pri izbiri sestavin zanje glede raznovrstnosti in kakovosti pa ni treba ubirati bližnjic. > IZTOK ILICH

Dva požrešna Italijana – okusi Italije

Antonio Carluccio, Gennaro Contaldo
fotografije: David Loftus
prevod: Jana Lavtižar
Narava, 2013, t. v., 192 str., 26,90 €

Najslavnejši kuharski mojstri so praviloma bolj ali manj samovšečni individualisti. Ob sebi ne trpijo nikogar, ki bi jih utegnil zasenčiti. Uspešna ambasadorja italijanske kulinarike, živi legendi Antonio Carluccio in Gennaro Contaldo, sta v tem pogledu prikupni izjemi. Za seboj imata že tako uspešni karieri s kuharico v roki, da ne potrebujeta več tekmovalnega dokazovanja; kot duhovit duet na TV-zaslonih in tukaj že v drugi knjigi svojo slavo le še potrjujeta. Knjiga je nadaljevanje projekta *Dva požrešna Italijana*, vendar Carluccio in Contaldo svojo domovino tukaj raziskujeta in odkrivata skoraj kot tujca. Že več kot trideset let večidel živita in delata drugod, zato v svoji rodni deželi povsod opažata velike spremembe, a hkrati ugotovljata, da je ta skrajnosti in nasprotij polna država – »škorenj« sta razdelila na sever, osrednji del in jug ter si na vsaki postaji podajala recepte – v bistvu še vedno bella Italia, ki ju je zaznamovala za vse življenje. > IZTOK ILICH

Kuharica proti staranju

Več kot 130 receptov za energijo in vitalnost
Jo Anne Calabria et al.
fotografije: Andre Martin
prevod: Mojca Vodušek
Mladinska knjiga,
2013, t. v., 256 str., 39,90 €

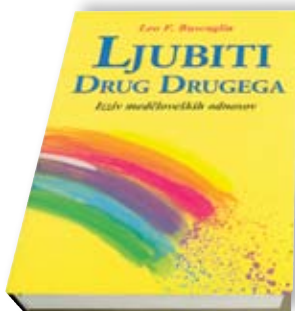

Elikirsirja za večno življenje ni odkril še nihče, proti (prehitremu) staranju pa je vendarle mogoče storiti marsikaj. Ne z eno potezo, ampak z upoštevanjem vrste dejavnikov, med katerimi je pravilno prehranjevanje, poleg aktivnega načina življenja, eden najpomembnejših. Tudi ta knjiga ne ponuja čudežne rešitve, ki bi preprečila naravni proces staranja – kot utegne kdo prenačljeno razumeti njen naslov –, priporoča pa najboljše sestavine za ohranjanje vitalnosti, ki jih ponuja narava. Namesto enega recepta jih ponuja dobrih 130 ter ob njih in med vrsticami še množico napotkov za poživitev in uravnoteženje prehrane, ki lahko poveča raven energije, zmanjša obseg celičnih poškodb, ki povzročajo procese staranja, in od znotraj izboljša zdravje. Pri tem ne gre za iskanje težko dostopnih sestavin, temveč za pripravo hrane za podaljševanje čilosti in vitalnosti z živili, ki so pri roki, oziroma za zamenjavo nasičenih maščob, soli in drugih škodljivih snovi z okusnimi zelišči, začimbami in svežimi sezonskimi pridelki. > IZTOK ILICH

Ljubiti drug drugega

Izziv medčloveških odnosov

Leo F. Buscaglia; prevod: Vera Čertalič
Primus, 2013, m. v., 226 str., 17 €

Ugledni univerzitetni profesor in avtor več knjižnih uspešnic je začel o ljubezni predavati po tem, ko je ena od njegovih študentk storila samomor. Ugotavlja, da ima sodobni človek do ljubezni, pa tudi drugih pozitivnih čustev, kot so velikodušnost, odpuščanje itd., vedno bolj zafrkljiv odnos, pa čeprav dobro ve (in to dokazujejo tudi znanstvene študije), da pa so ravno ta čustva bistvenega pomena za posameznikovo intelektualno, duhovno in čustveno rast. Vse bolj postajamo družba individualistov, ki najbolj ceni osebno svobodo in neodvisnost, kar pa nas sočasno žene v propad. Avtor skuša pojasniti, zakaj se tako bojimo zaveze, da bomo ljubili drug drugega, kaj takšna zaveza pomeni in ne nazadnje, zakaj si moramo priznati, da nismo primerni za vsakogar. Prav tako ponudi obilo nasvetov, kako vzpostaviti in vzdrževati ljubeč odnos. > KRISTINA SLUGA

5 najpogostejših obžalovanj pred smrtjo

Bronnie Ware; prevod: Pika Golob
Primus, 2013, m. v., 324 str., 21,70 €

Kaj nam o življenju lahko povedo umirajoči? To se je vprašala avstralska glasbenica in pisateljica Bronnie Ware in izmed odgovorov, ki jih je dobila, izluščila pet najpogostejših: 1. Želim si, da bi bil

zvest sebi in ne bi živel samo za druge; 2. Želim si, da ne bi toliko delal; 3. Želim si, da bi si upal izraziti svoja čustva; 4. Želim si, da bi ostal v stiku s prijatelji; 5. Želim si, da bi si dovolil biti srečnejši. Nadvse preprosti cilji, toda ostareli in bolni, s katerimi je bila avtorica v stiku, poglobljeno pojasnijo, zakaj teh postavk ni bilo tako preprosto uresničevati. Knjiga, ki je bila prevedena v skoraj trideset svetovnih jezikov, ima močan avtobiografski pečat. Warova se soproime z lastno vagabundsko in uporniško preteklostjo, ki je zaokrožitev in smiselno potrditev dobila šele z delu z ostarelimi, bolnimi in umirajočimi. > ŽIGA VALETIČ

Kako je EFT spremenil moje življenje

... in kako lahko tudi vaše

Pasadena, 2013, m. v., 222 str., 14,95 €

Po priljubljenem priročniku, *EFT – Tehnika doseganja čustvene svobode (za telebane)*, kjer s tapkanjem odpravljamo motnje v energijskem sistemu telesa, smo v knjižni obliki dobili še izbor trinajstih resničnih zgodb iz domačih logov. Pripovedovalci prihajajo iz različnih socialnih in geografskih okolij, med njimi so učiteljice, policisti, ekonomistke, sociologi, arhitektke itd., stari trideset, petdeset, šestdeset let ali več ali manj, imajo majhne ali velike otroke, so samski ali poročeni, hiperaktivni, plašni, dobrovoljni ali jeznoriti, vsem, pa je skupno, da so s tehniko tapkanja odpravili prenekatero svoje težave. Iskreno zapisane zgodbe pripovedujejo o tem, kako so z EF-tehniko pregnali glavobol, odpravili alergije na pršice, končno zložili nogavice po pari, pomagali ostarelim pri poslavljanju od tega sveta, premagali strah pred letenjem ali brezhlebno opravili zahteven izpit. Zaradi redne uporabe teh preprostih oblik sproščanja in obnavljanja energije je njihovo življenje lepše, bolj sočno, polno in radostno, svoje izkušnje pa bodo z veseljem delili tudi z vami. > RENATE RUGELJ

5 jezikov ljubezni otrok

Gary Chapman, Ross Campbell

prevod: Ana Pavec

Družina, 2013, t. v., 205 str., 22,90 €

Edino brezpogojna ljubezen je tista, ki naj usmerja in vodi starše na poti do razumevanja in čutenja njihovih otrok, pravita avtorja knjige. Na pobudo številnih parov z vsega sveta, ki so prebrali Chapmanovo knjigo *5 jezikov ljubezni*, se je ta odločil, da bo ob pomoči kolega Campbella pomagal še vsem, ki bi radi ustvarili učinkovitejši čustveni odnos z otroki. Avtorja sta v svoje delo vtakala ogromno konkretnih primerov in strokovnih pojasnil. Nazorno sta prikazala vseh pet jezikov ljubezni otrok – to so dotik, besede potrditve, posvečeni čas, darila in usluge – in zraven razčlenila, kako naj prepoznamo temeljni jezik ljubezni lastnega otroka. Knjiga bo dragocena pomoč vsem staršem pa tudi drugim, ki se ukvarjajo z vzgojo podmladka. Za nameček lahko prav vsak v njej prepozna tudi svoj jezik ljubezni, ki mu bo pomagal na poti do lažje komunikacije in čustvovanja z vsemi ljudmi. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

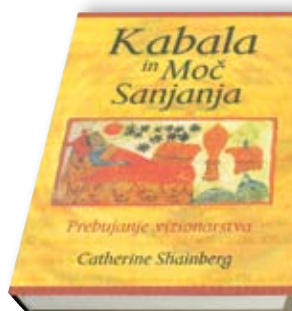
Kabala in moč sanjanja

Prebujanje vizionarstva

Catherine Shainberg

prevod: Aleksander Špan

Primus, 2013, m. v., 260 str., 24 €

Avtorica, doktorica psihologije, in zdravilka s pomočjo mitov in pripovedi pojasnjuje bistvo vizionarskega sanjanja, ki izvira iz starodavnega izročila sefardskih Judov. Z usvojitvijo tehnik odkrivanja skrivnosti sanjajočega uma boste lahko postali zavestni sanjalec, stopili na pot samouresničitve in dosegli takojšnje videnje, preobrazbo ali zdravljenje. Shainbergova bralca s tehnikami seznanja postopoma, skozi posamezna poglavja dokler na koncu ne doseže stanja, ko se oba uma – zavestni in sanjski – združita in pleteta življenje, ki je bogatejše in plodnejše, kot ste kadar koli lahko predvidevali. > KRISTINA SLUGA

Aktivirajte moči samozdravljenja

Moj koncept terapije pri kroničnih boleznih

Gustav Dobos

prevod: Marja Goršek Konečnik

Arkadija, 2013, t. v., 281 str., 49,90 €

Prof. dr. Gustav Dobos je zdravnik interne medicine, ki je trideset let nadgrajeval klasično izobrazbo z znanji iz kiroprakse, naturopatije in akupunkturo. Posebnost tega zdravstvenega priročnika je v komplementarnem pogledu na uradno in na tradicionalno medicino, saj je prvi treba priznati, da je človeku krepko podaljšala življenje, drugi pa, da zmore olajšati, ublažiti ali celo odpraviti kronične bolezni, ki se dometu klasične medicine vse bolj odmikajo. Dobos zapiše, da »rezultati najnovejših raziskovanj kažejo, da se lahko veliko tega, kar je doslej veljalo za 'neznanstveno', zelo dobro razišče in razloži – s pomočjo imunologije, molekularne biologije in raziskave možganov«. In točno to so vede, na katere se avtor opira, ko nazorno in urejeno, z izdatno podporo slikovnega gradiva pojasnjuje načine za krepitev moči samozdravljenja pri astmi, visokem tlaku, srčnih boleznih, črevesnih boleznih, glavobolih, težavami v hrbtu, alergijah itd. Praktično, individualno, preventivno. > ŽIGA VALETIČ

Kar ne ubije

Cvetka Sokolov

Mladinska knjiga, zbirka Odisej,
2013, t. v., 256 str., 24,94 €, JAK

Cvetka Sokolov

Šestnajstletni Klemen je na robu obupa: na neki sobotni zabavi pri sošolcu Domnu je spoznal sovrstnico Kristino in jo spolno zlorabil. Do trenutka, ko se je spozabil in ni znal slišati dekletovega prosečega NE, je veljal za mirnega in povsem običajnega najstnika. A tisti večer je pustil neizbrisljiv pečat v življenju dveh mladih ljudi. Kako naj se Klemen sooči s svojim dejanjem in s kom naj spregovori o temi, ki še danes velja za tabu? Pisateljica je k tematiki spolne zlorabe pristopila zelo iskreno in neposredno. Takšne stvari, poudarja med vrsticami romana, se ne dogajajo le drugim, v rubrikah pisem bralcev ali pa v filmih, ampak so del našega vsakdanjika. Bralca prepričljivo posrka v zgodbo z dramatičnim potekom dogajanja pa tudi z odličnim pripovednim jezikom. Za nameček sredi knjige poskrbi za »razodetje«, ki pojasni marsikateri vzrok za zaplet zgodbe. In stvari se začnejo potem odvijati precej nepredvidljivo ... Presunljivo in na trenutke že prav »ubijalsko« realistično branje za vse generacije. V poduk in razmislek! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Prav tako je v poduk in razmislek! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Čaj v parku

Magdalena Cundrič

Mladika, zbirka Majnice,
2013, t. v., 200 st., 22,90 €, JAK

Pisateljica se je v pisanju mladinskega romana preizkusila prvič in ustvarila nape-to delo, ki se bere na dušek. V središču zgodbe sta najstnika Jasmina in Miha. Ona, prevarana v ljubezni, blaži bolečino s pitjem, od tu pa hitro zdrсне v svet drog. Medtem pa skuša Miha težkim družinskim razmeram (hudo bolni oče in mama, ki se ji je zaradi smrti Mihovega brata omračil um) ubežati na drugačen način – z zagnanim učenjem in snovanjem izumov. Na prvi pogled povsem različna človeka, ki pa imata več skupnega, kot sta si pripravljena priznati ob prvem srečanju. Počasi spuščata drug drugega v svojo bližino, vendar pa ju na poti do njune ljubezni čaka še mnogo ovir. Branje, ki je zanimivo tudi za starše, saj gre za leta, ko se zdi generacijski prepad nepremostljiv, hkrati pa se pogosto pozablja, da je pogovor še vedno ključ do reševanja problemov. > KRISTINA SLUGA

Zliti

trilogija Čisti, knjiga 2

Julianna Baggott

prevod: Andrej Hiti Ožinger

Mladinska knjiga,
2013, t. v., 556 str., 34,96 €

Ameriška vsestranska pisateljica, pesnica, esejistka in profesorica kreativnega pisanja z nadaljevanjem uspešnice *Čisti* potrjuje, da se je dobro znašla tudi v žanru postapokaliptične in distopične literature. Čeprav za vmesne knjige v trilogijah pogosto velja, da so le vezni člen med vznemirljivim začetkom in razburljivim koncem, se Baggottova ne pusti ujeti v pasti druge knjige. Potem ko je prvi del vzpostavil dovršeno in izvirno vizijo opustošene prihodnosti, *Zliti* osrednje mesto prepusti kompleksnemu razvoju osrednjih likov. Ta se na eni strani loti presenetljivo zrelih čustvenih in ljubezenskih razpotij, na drugi strani pa temelji na grajenju osebnosti, ki jih s seboj prinesejo velike odgovornosti, pahnjene na ramena protagonistov. Pri tem na njih v vseh strani grozijo nevarnosti, bodisi v obliki grotesknih mutantov bodisi prek radikalnih in fanatičnih idej obupanega (ali zavedenega) prebivalstva. Zgodba je napeta in presenetljiva, upa pa se dotakniti tudi temačne nravi človeštva, kateri pa nasproti vendarle stojijo prizadevanja junakov po lepši prihodnosti. Knjiga, po kateri boste vneto čakali na prihodnje leto napovedani zaključek. > ALEŠ CIMPRIC

Grivasti vojak

Michael Morpurgo

prevod: Ana Grmek

Hart, 2012, t. v., 151 str., 22,90 €

Zgodbo *Grivasti vojak* smo pri nas spoznali šele v filmu Stevena Spielberga, toda leta 1982 jo je izvirno zapisal angleški pisatelj, dramatik in pesnik Michael Morpurgo, pozneje pa je v Londonu doživela tudi upodobitev v obliki muzikala. Posebnost mladinskega romana je prvoosebni pripovedni slog z vidika konja, ki mu je ime Joey, na katerega pisec spretno prelije številne človeške lastnosti: Joey razmišlja, se odloča po lastnem gonu in prepričanju, razume pa tudi, kaj govorijo ljudje. Osrednjo nit romana predstavlja globok odnos med konjem in mladim škotskim fantom Albertom. Albertov oče se zadalži in kupi konja, ki na revni družinski kmetiji dela kot vlečna žival, toda ko se razplamti prva svetovna vojna, se njune poti razidejo. Albertu konj pomeni vse na svetu, zato stopi v vojsko, odločen, da bo znova našel prijatelja. > ŽIGA VALETIČ

GLOBAL

IZBOR NAJBOLJŠIH ČLANKOV
IZ SVETOVNEGA TISKA

informacije in naročila:

www.global-on.net, telefon: 080 98 84

WWW.MLADINA.SI

zbirka Mala vseveda

Ptice; Čebele

Ivan Esenko

fotografije: Ivan Esenko

ilustracije: Alenka Vuk Trotovshek

Okaši, zbirka Mala vseveda,

2013, t. v., 44 str., 15,99 €/knjigo

Ivan Esenko

Dejaven preučevalec živega sveta, naravovarstvenik, fotograf, avtor številnih poljudnih prispevkov, strokovnih člankov in knjig (*Vrt, učilnica življenja, Katera žival je to?* itd.) je tudi zelo angažiran pri okoljskem ozaveščanju in izobraževanju otrok. Knjigi *Ptice* in *Čebele* v novi zbirki založbe Okaši seveda odražata odlično poznavanje opisovanega področja (Esenko je bil dolga leta aktiven v čebelarstvu in je član Društva za opazovanje

ptic) kot tudi otroškega razmišljanja. Mladi bralci lahko tako v prvi knjigi na prikupen način izjemno veliko izvedo o pticah v različnih okoljih, v drugi pa tudi o življenju in junakih v čebeljem panju in zunaj njega. Za začetek nove zbirke sta avtor in založba izbrala prav koristne živali. Za male in tudi malo večje vsevede. > RENATE RUGELJ

Pomagam Herkulu

Francesca Simon

ilustracije: Tony Ross

prevod: Irena Gruntar

Morfem, 2012, t. v., 126 str., 14,99 €

Življenje zna biti prav nepravilno, ugotavlja Suzana, glavna junakinja knjige. Le zakaj naj bi ubogala ukaze staršev, da je treba pospraviti sobo in napraviti domačo nalogo?! Ko bi le lahko izginila v kak drug svet, nekega dne besno razmišlja Suzana in ob tem v rokah vrta star grški kovanec z odtisnjeno Herkulovo podobo. Hip zatem se znajde sredi najbolj znanih mitov na čelu z grškimi antičnimi bogovi. In čeprav je Suzana včasih mislila, da je njihovo življenje naravnost pravilno, kmalu spozna, da je v resnici še napornejše od njenega. Zabavno in kratkočasno branje avtorice legendarnih knjig o *Grozni Gašperju* bo navdušilo ljubitelje domišljjskih zgodb, ki so za povrh oplemenitene s pisateljičinim prepoznavnim besediščem in humorjem. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Vse o One Direction

prevod: Branka Fišer

Učila International,

2013, t. v., 32 str., 9,90 €

Fantovske skupine že od začetkov popglasbe burijo domišljijo najstnic, in če so bili na začetku The Beatles, pozneje Duran Duran, še pozneje pa New Kids on the Block in Boyzone, v danem trenutku segajo po zvezdah One Direction oziroma Harry, Liam, Louis, Niall in Zayn. Album, v Sloveniji natisnjen v kar 5.000 izvodih, predstavlja njihove glasbene začetke, drobne detajle iz zasebnosti, govornice iz zaodrja in dan v življenju skupine. Ne gre za uradno, temveč za ljubiteljsko slikanico, ki je namenjena zbirateljem in zbirateljicam raznovrstnih artiklov povezanih z 1D. > ŽIGA VALETIČ

zbirka Pujsa in Andrej Migec

Pujsa in Andrej Migec;

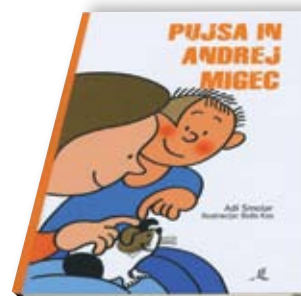
Pujsina reševalna akcija in druge zgodbe

Adi Smolar

prevod: Božo Kos

Literarni val,

2013, t. v., 44 oz. 39 str., 16,85 €

Serijski knjigi o *Pujsi in Andreju Migecu* temelji na kratkih zgodbicah, s katerimi sta Adi Smolar in pokojni ilustrator Božo Kos šest let bogatila revijo za mlade radovedneže, *Petka*. Pujsa je morski prašiček, ki živi pri Andreju Migecu. Sta iskriva prijatelja, zato se jima vedno zgodi kaj smešnega, predvsem pa se iz vsake prigode veliko naučita. Prva knjiga prinaša šest daljših zgodbic, ki nam pobježe predstavijo Pujsin svet, druga zbirka pa je polna nekoliko krajših dogodivščin, ki so vselej pospremljene z vedrimi situacijskimi risbami. > ŽIGA VALETIČ

Grozni Gašper in nočna mora

Francesca Simon

ilustracije: Tony Ross

prevod: Polonca Kovač

Učila International, zbirka Grozni Gašper,

2013, t. v., 106 str., 11,90 €

Nova knjiga iz zbirke legendarnega *Groznega Gašperja*, ki so jo slovenski mladi bralci leta 2008, 2009 in lani izbrali za najljubšo prevedeno mladinsko knjigo, znova dokazuje, da tako avtorica kot prevajalka odlično obvladata svoje delo: knjigo s štirimi novimi zgodbami odlikujeta gibek pripovedni jezik in izvrsten humor, ukrojen po meri mladega bralca. In, ne, saj ni mogoče, v eni od zgodb sicer neumornega in pogumnega Gašperja tlači nočna mora! Da ni za to kriva kombinacija zaužitih sladkarij in strašljivih zgodb? Knjiga zabava v vseh pogledih in jo je moč použiti tako hitro, kot Gašper ob branju stripa »uniči« vrečko čipsa! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

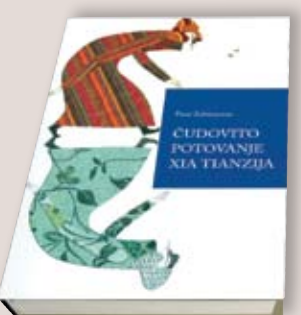
Čudovito potovanje Xia Tianzija

Patxi Zubizarreta

ilustracije: Jakobo Muñiz

prevod: Ana Fras

eBesede, 2013, m. v., 96 str., 8 €

Xia Tianzi, mili mladenič, ki je zrasel skoraj poldrugi meter visoko, živi v gorah Tibeta. Hrepeni po morju, kamor se je dolgo tega odpravil njegov oče, a se s potovanja ni nikoli vrnil. Ko dobi znamenje, ki ga je napovedal slepi modrec, se odpravi na dolgo pot. Avtor v posameznih poglavjih, ki so blizu zenovskim zgodbam, postopoma razpleta pomen starčeve enigmatične prerokbe, nežni velikan pa na poti k širnemu morju spoznava samega sebe in odkrije ljubezen. Ob vrnitvi domov se mu razkrije tudi skrivnost očetovega izginotja, ujeta v večni led. > MAŠA OGRIZEK

Praznik Čebelice, 22. oktober, podelitev »nagrade Kristine Brenkove« za izvirno slovensko slikanico 2013, spomin na Kristino Brenkovo in še marsikaj ...

»Slikanica je potrebna za življenje kot jed, pijača in igrača ...«

Mesec oktober, ki je, kot to pravi že slovenski ljudski pregovor, dober, misleč na bogato letino v naravi, je prav tako dober in bogat s pestrim dogajanjem tudi na področju mladinske književnosti in ilustracije ter njune promocije. Prijetno diši po medu, pravljicah, po najboljših knjigah za otroke, sploh pa po žlahtnih slikanicah. To je namreč tudi mesec, ko bodo prav na rojstni dan Kristine Brenkove (22. oktober), legendarne urednice, pisateljice, dramatičarke, vsestranske kulturne ustvarjalke, prevajalke (poleg mnogih prevodov se je zapisala v spomin in srca otrok prav s prevodom legendarne *Pike Nogavičke*), v Cankarjevem domu v Ljubljani ob 12. uri podelili nagrado Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico 2013. Letošnja podelitev bo jubilejna, že deseta, čeprav je res, da so nagrado doslej podeljevali ob 2. aprilu, mednarodnem dnevu knjig za otroke in rojstnem dnevu danskega pravljicarja, »kralja pravljic«.

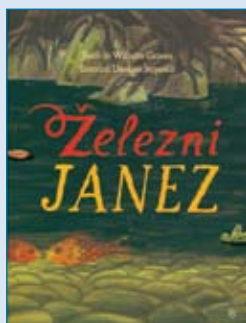
S tem so se uresničile dolgoletne želje vseh tistih, ki smo pred več kot 10 leti snovali to pomembno nagrado, ki jo podeljuje Zbornica knjižnih založnikov in knjigotržcev (ZKZK) pri Gospodarski zbornici Slovenije. Nagrada želi:

- spodbujati nastanek kakovostnih izvirnih slovenskih slikanic,
- spodbujati kakovostno branje in oblikovanje bralnih navad,
- med drugim tudi spodbujati nakupovalne navade, predvsem nakupovanje kakovostnih slikanic.

Strokovna žirija v sestavi mag. Darja Lavrenčič Vrabc (predsednica žirije), Kamila Volčanšek in mag. Maja Gspan je v ožji izbor za nagrado uvrstila pet slikanic.

Nominiranke so navedene po abecednem vrstnem redu priimkov pisateljev (glej okvir).

Ena izmed njih bo prejemnica nagrade Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico 2013. Razglasitev bo nekaj dni pred slovesnostjo, 22. 10. 2013, predvidoma na tiskovni konferenci, ki jo bo pripravila Zbornica knjižnih založnikov in knjigotržcev (ZKZK) pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Naj še enkrat, nikoli ni preveč, ob tem vse starše, vzgojitelje, pedagoge, mladinske in šolske knjižničarje opozorimo na izjemen pomen slikanice za otrokov vsestranski razvoj. Velja si zapomniti besede dr. Kristine Brenkove, ki so brezčasne, in sicer: »*Slikanica je potrebna za življenje kot jed, pijača in igrača ...*«

To je tudi sicer vodilo oz. rdeča nit letošnjega praznika Čebelice, meseca najboljših otroških knjig.

Citat K. Brenkove še dodatno podkrepijo besede likovnega urednika Pavleta Učarkarja v uvodu v antologijo *Zlata Čebelica 2: Še petdeset najlepših* (Lj.: MK, 2007), ko razmišlja o pomenu slikanic v življenju otrok in pozneje odraslih ljudi: »Včasih posamezne zgodbe zasedajo le majhne koticke spominov, včasih pa so to velike metafore, humus,

nega pomena za prihodnost knjige na Slovenskem, se iz leta v leto vključuje čedalje več knjižnic ter vzgojno-izobraževalnih in kulturnih ustanov. Tako se je že tradicionalno Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska pri snovanju letošnjega praznovanja praznika Čebelice povezala s knjigarno Konzorcij in z Mladinsko knjigo Trgovina, pa tudi z založbo Mladinska knjiga.

Vsi bomo promovirali kakovostne otroške knjige, sploh pa knjige iz zbirke *Čebelica*, ki

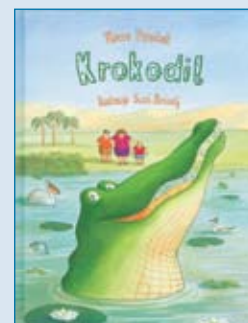
Kristina Brenkova

letos praznuje častljiv jubilej, 60-letnico svojega obstoja. Kot prvo knjižno zbirko za otroke na Slovenskem jo je premišljeno zasnovala Kristina Brenkova. Tako je letošnji oktober prav posebej, slavnosten, saj se je pred šestimi desetletji rodila prva Čebelica in ni naključje, da je to bila pravljica. In to ne katera koli pravljica, temveč pravljica

bratov Grimm, *Rdeča kapica*, ki je povezana z otroštvom otrok širom sveta, v preteklosti, sedanjosti in gotovo tudi v prihodnosti.

»Male slikanice velikega formata« so obogatile čebeljak knjižne zbirke *Čebelica*. Do zdaj je izšlo že skoraj 450 čebelic. Ob jubileju je založba izdala komplet desetih otroških knjig *Biserina Čebelica*. Vsi ljubitelji slikanic pa vabljeni tudi v NUK na ogled razstave najstarejših čebelic, ki bo odprta od 22. 10. do 4. 11. 2013.

V Mestni knjižnici Ljubljana bomo, tako kot je to že tradicionalno, obeležili letošnji oktober in praznik Čebelice – praznik otroških knjig ter hkrati tudi rojstni dan dr.

Nominacije za nagrado Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico 2013:

- Jacob in Wilhelm Grimm: *Železni Janez*. Prev. Polonca Kovač. Ilustr. Damijan Stepančič. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2013. (Zbirka Velike slikanice).

- Nina Mav Hrovat: *O miški, ki je zbirala pogum*. Ilustr. Ana Zavadlav. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2012. (Zbirka Velike slikanice).

- Tone Pavček: *Krokodil*. Ilustr. Suzi Bricelj. Dob pri Domžalah: Miš, 2012.

- France Prešeren: *Zdravljica*. Ilustr. Damijan Stepančič. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2013. (Zbirka Velike slikanice).

- Rozman, Andrej Roza: *Pesmi iz rimogojnice*. Ilustr. Zvonko Čoh. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2013. (Zbirka Velike slikanice).

iz katerega rasejo naša ravnanja in način življenja.«

S stališča današnjega časa in razmer na slovenskem trgu pa moramo pred besedo slikanica nujno pridati pridevnik KAKOVOSTNA, torej kakovostna slikanica! Kakovostna prevedena slikanica in kakovostna izvirna slovenska slikanica. Pomembna je zlasti izvirna slovenska slikanica, s katero se potrjujemo tudi kot narod.

Razveseljivo je, da praznik Čebelice vedno bolj postaja vseslovenski praznik otroških knjig in branja otrokom. V praznovanje, ki je pomembna zunanja spodbuda, saj je vzgoja bralcev ključ-

Kristine Brenkove s knjižnimi razstavami po naših mladinskih oddelkih širom Ljubljane, nje-ne okolice in osrednjeslovenske regije. Z njimi bomo naše male in velike obiskovalce opozarjali na 102. obletnico avtoričinega rojstva ter med drugim tudi ponovno predstavili večno živo, kakovostno in hkrati tudi še vedno svežih energij in sporočil polno knjižno zbirko založbe Mladinska knjiga *Čebelica*. Ta še vedno brenci – iz knjižnega čebelnjaka po zaslugi odličnih nadaljevalcev uredniškega dela Kristine Brenkove še vedno prihajajo novi in novi roji čebelic in sporočil, za katere si je Kristina Brenkova želela, da pridejo v sleherni slovenski dom, v katerem živijo otroci.

V tem času bomo še zlasti pospešeno med našimi mladimi bralci, njihovimi starši, stariimi starši, vzgojitelji, pedagogi idr. promovirali kakovostne otroške knjige (znak zlata hruška, ki ga je zasnovala Pionirska), branje, tudi glasno branje in pripovedovanje kot pomembno darilo, ki ga darujemo otrokom. V naše knjižnice bo prihajalo še več otrok s starši, saj

se jeseni spet začenjajo ure pravljič in tudi drugo bibliopedagoško delo z mladimi bralci, vabili bomo vrtčevske skupine, šolske skupine, skratka, bo živahno in prijetno.

Naj ob tej priložnosti opozorimo tudi na izvirno delo *Potovanje deklice Delfine*. Gre za družabno igro, ki smo jo izdali lansko leto v Mestni knjižnici Ljubljana s podporo MOL in Slovenske sekcije IBBY.

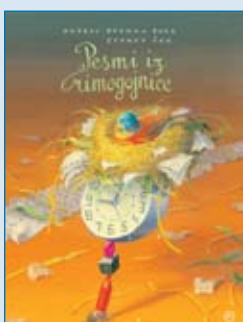
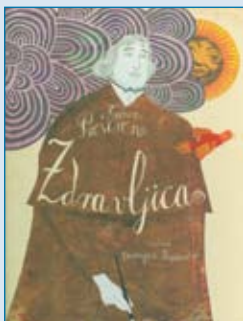
Namenjena je zabavnemu preživljanju prostega časa v krogu družine in spodbuja spretnosti opisovanja z besedo,

s pantomimo ali z risanjem, d r u ž e n j e med skupinami v taborih, počitniških in zdravstvenih kolonijah ter sproščeno pridobivanje večšin izražanja in nastopanja v razredih, predvsem v drugem triletju osnovne šole. Igra se vsebinsko navezuje na pravljičico Kristine Brenkove *Deklica Delfina in lisica Zvitorepka* in na bistvene postaje v njenem življenju. Primerma je za vse od 9. do 99. leta starosti. Ob njej se lahko družijo šest ali več igralcev, ki tako kakovostno preživijo delček svojega prostega časa. Jesenski in zimski čas sta kot nalašč za to.

Naj na koncu zaželimo čim bolj množično praznovanje letošnjega praznika Čebelice po slovenskih knjižnicah, knjigarnah, vrtcih, šolah in v družinah. Naj sleherni otrok sliši čim več imenitnih pravljič, saj so te »živa voda« našega življenja.

Vabljeni tudi vsi bralci *Bukle*, da z nami praznujete praznik Čebelice in na ta dan preberete vsaj eno pravljičico svojim otrokom, vnukom, nečakom, nečakinjam ali kateremu koli drugemu otroku, ki ga poznate in zanj veste, da mu bo pravljični knjižni svet za nekaj čarobnih trenutkov polepšal dan.

Mali volk in njegove pustolovščine

Del 1, Srečanje in druge zgodbe
Jean-François Kieffer
prevod: Sonja Benčina
Družina, 2013, t. v., 46 str., 14,90 €

Potem ko spozna sv. Frančiška Asiškega, postane življenje najdenčka Malega volka polno dogodivščin. Fantek pogumnega duha, ki živi v Italiji v času vitezov in trubadurjev (13. stoletje), ima za najboljšega prijatelja in zavetnika brata Volka (čisto pravega volka!). Vsi trije se odpravijo po svetu, vendar ne le v iskanju novih pustolovščin, ampak tudi spoznanj in opravljanja dobrih del ter nudenja pomoči najbolj potrebnim. Zgodba, opremljena z barvitimi ilustracijami in dvema pesmicama, bo mlade bralce nasmejala, jim dala misliti in jih na nevsiljiv način podučila o svetopisemskih naukih. > KRISTINA SLUGA

Yakari

Yakari in Veliki orel;
Yakari in Beli bizon
Derib in Job
prevod: Špela Žakelj
Alica, 2013, m. v., 48 str., 3,90 €/strip

Eden v Evropi bolj priljubljenih francosko-belgijskih stripov je gotovo *Yakari*, ki ga do zdaj v slovenščini še nismo poznali. Mali indijanski deček, ki se zna pogovarjati z živalmi, prihaja iz plemena Sujev in je svoj dar prejel od Velikega orla, ki je njegov totem in zaščitnik. Yakari zaradi dobrega srca pogosto zaide v težave in nekega dne z najboljšo prijateljico Mavrico komaj pobegneta pred nevarno pumo. Ko po dolgi zimi njegovemu plemenu grozi lakota, se mu v sanjah prikaže velika čreda bizonov, ki se je zatekla v zeleno oazo, zato gre in jih naslednjega dne poišče. > RENATE RUGELJ

Garfield & družba

Mačja ribica;
Egiptomačke
Jim Davis
priredba: Cédric Michiels
prevod: Špela Žakelj
Alica, 2013, m. v., 32 str., 3,90 €/strip

Najbolj priljubljen mačkon med vsemi oranžnimi progastimi mački je v kratkih stripih malega formata znova stopil na pot najmlajšim bralcem, ki si s kratkimi zgodbami lahko krajšajo pot do daljšega branja. Dve drobni knjižici, vsaka s tremi zgodbami, seveda prinašata veliko značilnega nerganja lenega mačka, ki ne mara miši, pač pa obožuje lazanjo in ptiče. Tudi ribe mu dišijo, vendar si jih zaradi čudnih sanj tokrat ne upa privoščiti. > RENATE RUGELJ

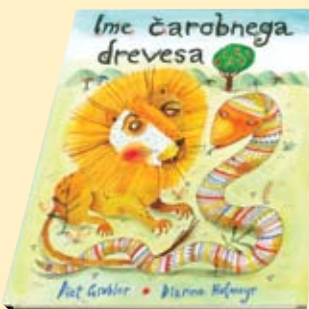
Ime čarobnega drevesa

Dianne Hofmeyr

ilustracije: Piet Grobler

prevod: Mateja Črv Sužnik, Miha Sužnik

Zala, 2013, t. v., 28 str., 18,90 €

Živali v Afriki odkrijejo nenavadno drevo, njegovi sadeži so vabljeni in dišeči. Jasno, da si jih želijo okusiti. A tako zlahka ne bo šlo. Okoli debla drevesa je namreč zvit največji piton, kar jih je, in da bi živali prišle do slastnih sadežev, morajo izreči ime tega drevesa (imena so pomembna). Seveda nobena žival ne ve, kako je ime drevesu, razen leva, ki pa živi daleč stran. Tako se živali druga za drugo

javljajo, da bodo odšle do kralja živali in nazaj »prinesle« ime drevesa. Živali poosebljajo stereotipe samozadostnosti, velepomembnosti in večvrednosti od drugih. A ker je to pravljica, v pravljicah po navadi zmagata resnica in iskrenost (še dobro, da imamo vsaj pravljice, kajne?). Skromna želva, ki jo ignorirajo, se iz nje norčujejo in se ji posmehujejo končno (z babičino modrostjo) prinese oz. pripoje pravo ime drevesa. Piton se odplazi stran, živali pa končno lahko okusijo slastne sadove (ki jim jih je priskrbela prej zaničevana želva). Ja, ko bi le še v realnosti večkrat zmagale vztrajnost, previdnost in modrost, vtakane v pesem. > SABINA BURKELJCA

Sončne rime

Zvezdana Majhen

ilustracije: Kristina Krhin

Studio Hieroglif, 2013, t. v., 32 str., 14,95 €

Novo delo avtorice več pesniških zbirk, pravljic in ugank za otroke prinaša svež nabor novih otroških pesmic. Radoživim besedilom o vsem mogočem so kot na kožo pisane živahne ilustracije Kristine Krhin. Igrive pesmice o šoli, počitnicah na morju, norčavem pustnem in družinskem božičnem času, pa rojstnodnevnem praznovanju se prepletajo z »bolj resnimi«, ki skušajo otroke poučiti o obzirnosti do gozdnih živali, skrbi za ptičke pozimi, namenjanju pozornosti najbližjim, včasih pa se mednje vplete celo kakšna družbenokritična puščica, denimo verz o očku, ki že vse leto čaka novo službo. > KRISTINA SLUGA

Kaja in njena družina

Polonca Kovač

ilustracije: Tanja Komadina

Mladinska knjiga, zbirka Pisanice,

2013, t. v., 84 str., 22,95 €

Pripoved o osemletni deklici Kaji, ki se težko sooča z ločitvijo svojih staršev, je priljubljeni mladinski pisateljici že ob prvem izidu prinesla nagrado večernica (leta 2000). Zgodba, ki je danes enako ali še bolj aktualna, bo s svojo toplino in iskrenostjo mladim bralcem pokazala, kako premagovati zadrege v tem težkem obdobju. Ali je morda Kaja kriva za ločitev svojih staršev? Ali očka, ki se je odselil, Kaje več ne mara? Ali se lahko s trmo in jezo upre volji svojih staršev? Ali bi se očka vrnil, če bi bila Kaja zelo zelo pridna? Kaji, na začetku vsakega poglavja z nasveti pomaga zeleni zajec, vam pa bo morda pomagala njena zgodba. > RENATE RUGELJ

Na otoku zakladov

Lucija in Damijan Stepančič

ilustracije: Damijan Stepančič

Miš, 2013, t. v., 36 str., 24,95 €, JAK

Izvirna domača zgodba o kupih zlata in draguljev, ki jih na otoku nasedli pirati iz dolgočasia podarjajo otoškim živalim, še zdaleč ni klasična piratska zgodba. Po naključju na osamljeni otok zaide tudi mladi princ in pirati mu brez sramu zasežejo ladjo, a kaj, ko so v ihti, da bi se rešili z otoka, pozabili na ukradeni zaklad. Zato se vrnejo, a princ je imel drugačne načrte. Izčiščeno besedilo in bogata likovna kulisa mlade bralce popeljeta na neobičajno piratsko dogodivščino. > RENATE RUGELJ

Hrošček Vid zmore

Vesna Česen; ilustracije: Tinka Volarič

eBesede, 2013, t. v., 32 str., 17,90 €

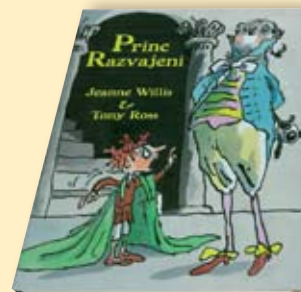
Hroščka Vida, ki je ime dobil zaradi velikega daru za opazovanje, nekega dne nesrečno poškoduje veja, ki se je odlomila od razkošne vrbe. Takoj mora v bolnišnico za žuželke, sledi pa dolgo okrevanje, za katerega vse kaže, da bo precej osamljeno. Toda v mirovanju, v katerega je primoran, začne hrošček Vid odkrivati drugačne – drobne radosti. Preostalim žužkom lahko pripoveduje o minulih popotovanjih in ti ga z zanimanjem poslušajo, ob tem pa začne tkati tudi nova prijateljstva. Topla slikanica o okrevanju je pravljici prvenec prevajalke in pisateljice Vesne Česen. > ŽIGA VALETIČ

Princ razvajeni

Jeanne Willis; ilustracije: Tony Ross

prevod: Helena Kraljič

Morfem, 2012, t. v., 28 str., 19,53 €

Princ Razvajeni je mala zgaga, ki kralju in kraljici greni dneve. Je brezobziren in nasilen, zahteven in togoten, nevljuden in nesramen, ukazovalen in sploh zelo nezadovoljen. Ne uboga vzgojiteljice, kriči na služabnike, prežene dvornega norčeka. Ko se služinčad odloči, da bo graščino, v kateri vlada podivjani mulc, za vedno zapustila, se končno zgodi čudež! Razvajeni se mora vsega naučiti delati sam, v samotni pa odkrije tudi igre, ki jih poprej ni bil poznal, in lepote, za katere je bil prej slep. Zdaj sta bolj zadovoljna tudi kralj in kraljica. > ŽIGA VALETIČ

Maj in vetrčki

Marika Mihelčič

ilustracije: Andreja Gregorič

Narava, 2013, t. v., 28 str., 14,90 €

Slikanica o dečku Maju in vetrčkih je nastala, ko si je resnični deček Maj priščipnil prstek, da bi čim hitreje pozabil na bolečino. Pripoveduje o družini Vetrovih – očetu Puhu, mami Burji, bratci Puhcu in Pihcu ter sestrici Sapici. Med njimi je najbolj nagajiv in radoveden Puhec, ki ga neznansko zanima svet ljudi. Vendar pa si ljudje vetra enkrat želijo, spet drugič ne, zato se Puhcu zgodi, da včasih povsem nehote tudi kakšno ušpiči. Pravljica je opremljena z izvirnimi ilustracijami, ponekod celo kolaži, Andreje Gregorič, priložena pa ji je tudi zgoščenka. > KRISTINA SLUGA

Domišljava žaba in Radovedna putka

Adi Smolar

ilustracije: Laura Pompe Sterle

Literarni val, 2013, m. v., 16 str., 9,70 €/knjigo

Domišljava žaba želi postati nekaj drugega kot to, kar je. Na primer, krokodil. Ubogo kravo ji celo uspe prestrašiti, toda ko se spravi nad zajčka, se ta začne pretvarjati, da je slon in preostale živali mu pri tem sledijo ... Prikupno prismuknjena je tudi kokoška, ki se v nasprotju s preostalimi vrstnicami iz kurnika želi izobraziti; petelin jih namreč ponižuje, češ da njegovemu vzvišenemu kikirikanju ne znajo odgovarjati dovolj pametno. Kokoška se vpiše v knjižnico, zmaga na kvizu. Lepo je biti milijonar in se poroči, medtem ko nergavi petelin na kvizu odgovori na eno samo vprašanje. > ŽIGA VALETIČ

Zgodba o rolici papirja

Adi Smolar; ilustracije: Polona Kosec

Literarni val, 2012, t. v., 21 str., 22 €

Adi Smolar se poleg kantavtorski kariere že nekaj časa posveča tudi pisanju kratke literature za mlade, toda *Zgodba o rolici papirja* je v resnici ena izmed priljubljenih pesmi, ki si je vsekakor zaslužila tako sijajno likovno upodobitev. Plemenito človekoljubno besedilo je ilustrirala Polona Kosec in naredila prigode z rolico še toliko bolj otipljive. Rolicco lahko brez zadržkov postavimo ob bok Ježkovi *Baladi o koščku kruha*, saj »kdor je dober po srcu, lahko tudi z rolico papirja stori veliko dobrega«. > ŽIGA VALETIČ

Tine in Bine; Veselo na delo

Aino Havukainen, Sami Toivonen

prevod: Julija Potrč

Sodobnost International, zbirka Gugalnica, 2013, t. v., 32 str., 20,90 €

Naslovna junaka se odločita poiskati službo, in ker ne poznata poklicev, jih najprej nekaj preizkusita. Zelo ju zanima, kaj počnejo pekovski vajenec, frizer

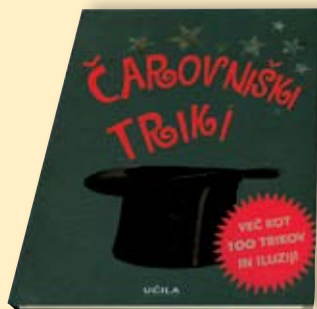
in novinar, kako delovni dan preživijo tajnica, kmet, čistilka in gradbeni mojster ali kaj vse morata znati glasbenik ali gasilec, da lahko uspešno opravljata svoje delo. Izvesta tudi, da se z delom človek nauči novih stvari, se razvija in je lahko koristen. > RENATE RUGELJ

Čarovniški triki

Marc Dominic; prevod: Urška Godler

Učila International, 2013, t. v., 64 str., 16,90 €

Nad čarovnijami so bili navdušeni že stari Rimljani, Grki, Egipčani in tudi danes ni malčka, ki ne bi očarano ostrmel, ko iz čarodejevega klobuka začnejo skakati beli zajčki ali neskončno število pisanih, med seboj povezanih rutic, ko iz dveh vrvic nastane ena in ko čarodej vedno zadane izbrano karto, četudi je ni videl ... Komaj malčki dobro prerastejo vrtec, že bi se radi sami preizkusili v takih in drugačnih trikih s kovanci, vrvicami in kartami. Prav zanje bo ta lepo ilustriran priročnik najbolj primeren. > RENATE RUGELJ

Poljubčki za očka

Frances Watts

ilustracije: David Legge

prevod: Barbara Majcenovič Kline

Skrivnost, 2013, t. v., 24 str., 17,90 €

Mali medvedek je neki večer ves utrujen in godrnjav. Ne, nikakršnih poljubčkov in objemčkov noče, trmasto vztraja mali kosmatinček, medtem ko ga očka odnese v kopalnico, kjer ga okopa in pripravi na odhod v posteljo. Ob tem ga želi razvedriti z najrazličnejšimi objemi in poljubi, od krokodiljega do tigrastega, a tudi to ne pomaga. Ko položi malčka v posteljo in zapusti njegovo sobo, ga medvedek vendarle pokliče nazaj in mu razodene, kaj si najbolj želi: velike medvedje objeme in velike očkove poljubčke. Ljubka knjižica za najmlajše, kot nalašč za sladko branje, preden se zazibljejo v miren sen. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

To je Sara

Knjiga o tem, kako je biti majhen

Camilla Reid

ilustracije: Ailie Busby

prevod: Helena Kraljič

Morfem, 2012, m. v., 16 str., 14,90 €

Med najbolj priljubljene igrice najmlajših otrok sodijo skrivalnice, med najljubše knjižice pa tiste s čim več zavihki, pod katerimi se skrivajo presenečenja. Sara je deklica, ki zaliva rože, se skriva v šoturu ali za levovo masko, ima polno torbico in omaro drobnarij ali se igra s prijateljema Evo in Lukom. Včasih pomotoma založi malo zajčico ali išče svojega mačka Čilija. Knjiga, h kateri se bodo najmlajši vračali znova in znova. > ŽIGA VALETIČ

oka.si

Predstavljamo vam **NOVO ZBIRKO** za otroke:

mala vseveda

Z Nino in Lukom bodo otroci spoznali življenje čebel in ptic. Izvedeli bodo, da čebele niso le žuželke, ki s pikom povzročajo bolečino. Ptice pa poleg tega, da nas razveseljujejo s petjem, opravljajo v naravi še mnogo za nas koristnih opravil.

01 425 13 62 • www.oka.si

Knjiga in moje življenje ... Hecen naslov rubrike. Skorajda se bere kot Knjiga in moja smrt.

45.385 knjig, ki bi jih moral prebrati, preden umrem, a jih ne bom nikoli vzel v roke.

Zoran Smiljanič

Zadnje čase so se razpasli razni vodniki, ki nas opozarjajo česa v naših življenjih nikakor ne smemo zamuditi. Zapovedujejo nam, kaj vse moramo brati, gledati, poslušati, videti, obiskati ipd., in nam pri tem celo posredno grozijo s smrtjo. *Before you die. 1001 knjiga, ki jo morate prebrati, preden umrete!*, *1001 glasbeni album, ki ga morate nujno slišati, preden vas bo pobralo!*, *1001 film, ki ga morate videti, preden se stegnete, 500 svetovnih destinacij, ki jih morate obiskati, še preden vas bo kap!*, *1001 slika, ki jo morate obvezno videti v živo, preden vas za-grebejo!* In to je le vrh ledene gore ... Področja zapovedanih vsebin se širijo kot plamen po suhi travi ... tu so še restavracije, slikanice, stripi, bitke, ideje, osebe, kitare ... Vse je samo še naj, naj ... najboljše, najlepše, najbolj brano in ubrano, gledano, nagrajeno, izbrano, izjemno, vrhunsko, monumentalno, nepozabno, neprecenljivo, osupljivo, antologijsko, velepomembno, prelomno, žlahtno in zmohtno. Ko bomo vse to prebrali, videli, preposlušali, obiskali in pokonzumirali, bodo postala naša mala in bedna življenja izpolnjena in osmišljena. Potem lahko mirne duše umremo.

Ko sem zadnjič zavil v knjigarno in nič hudega sluteč vzel v roke vodič *1001 Books You Must Read Before You Die*, nisem niti slutil, v kakšen perfidni mehanizem sem se zapletel. Sprva sem polzainteresirano listal in iskal, kaj od vsega tega sem že prebral. Hm, bolj malo, sem razočaran ugotovil. Na drugi strani je bil kup neprebranih ali meni neznanih naslovov. Uf, veliko. Z vsakim novim listom se me je loteval vse večji nemir, postalo mi je vroče, začel sem se potiti. Kaj vse zamujam, kakšni svetovi drvijó mimo mene, koliko vsega moram nadoknaditi ... smrt pa tako rekoč preži za vogalom. Nenadoma sem postal lačen, kaj lačen, lakomen znanja, zgrabila me je silna želja po branju, vsrkavanju čudežnih svetov, doživetij in spoznanj, ki bodo iz mene naredili boljšega, pametnejšega in plemenitejšega človeka. Kmalu pa sem se moral poklapano soočiti z bridko resnico: ne bo šlo, vseh teh knjig ne bom mogel nikoli prebrati. Tudi če bi imel na voljo dovolj denarja in časa, tudi če bi obvladal hitro branje, tiste famozne štirimestne cifre ne bom niti od daleč povohal. Nakar se je oglasil notranji glas, ki mi je velel: hej, če že ne boš prebral vseh teh knjig, pa si vsaj kupi tale vodnik! Da ti bo stal na domači polici in služil kot dragoceni opomnik, kaj vse moraš še prebrati. Rečeno, storjeno! Ko sem malo pozneje stal pred blagajno, se mi je nakup zdel izvrstna ideja. Ko sem se vozil proti domu, me je

začel najedati črv dvoma. Ko sem doma knjigo še enkrat prelistal, sem se zavedel, da sem padel na finto. Postal sem še ena žrtev oglaševanja, ki mojstrsko vzbuja željo, za njeno potešitev pa sem bil pripravljen takoj seči v žep. Tako mi bo vodnik *1001 knjiga ...* v najboljšem primeru služil kot alibi za vse tiste naj naj knjige, ki jih nikoli ne bom prebral.

Nasploh se mi upira ta naj naj pristop. Ko smo bili še otroci, ni bilo nikogar, ki bi nam povedal, kaj je treba brati, poslušati in gledati. Kaj je naj naj. Brali smo vse po vrsti, kar nam je pač prišlo v roke, od šunda do bolj kakovostne literature. Brez predsodkov in razlik smo goitali Zagorja, Texa, Tarzana, pa Karla Maya, Julesa Verna, Franceta Bevka, Kurirčke, Vsevede kot tudi pogrošne kavbojske ali kriminalne romane, obupno stiskane na cenemem rotopapirju z barvo, ki je puščala črne odtise na prstih, obleki in posteljnini. Noben dežurni dušebrižnik nas ni posiljeval z agresivnim elitizmom, ki izključuje vse, kar ni prvovrstno, najlepše, najboljše ... Takrat smo se še sami odločali, kaj je dobro in kaj ne. Ne, ne gre za nostalgijo za dobrimi starimi časi, gre za vprašanje otrokovega razvoja in razvijanje okusa. Začneš s kičem in šundom, pozneje pa presedlaš na bolj zahtevne in kompleksne reči. Le kako se bo mladi bralec razvijal, napredoval, če ga ves čas pitamo edino z vrhunskimi izdelki? Kako bo postavil stvari v perspektivo, ločil dobro od slabega in razvijal kritično razmišljanje? Prepričan sem, da v osnovi meni ljubih romanov, kot so *Krvavi poldnevnik* Cormaca McCarthya, *Črna dalija* Jamesa Ellroya ali *Park Gorkega* Martina Cruza Smitha, leži ravno neugledni b-šoder, ki so ga omenjeni pisatelji vneto prebirali in doživljali kot otroci, v zrelih letih pa so ga nadgradili in postavili nove žanrske standarde.

Ko sem bil mlad, so bile vse knjige še pred menoj. Čakale so name, da se jim posvetim, jih odkrijem, užijem, prebavim in se morda pozneje spet vrnem k njim. Življenje se je zdelo neskončno in prepričan sem bil, da bodo vse zanimive knjige nekoč že prišle na vrsto. Ko pa sem prečkal tisto točko, ki jo naš največji pesnik lepo opiše kot »dni mojih lepša polovica«, na kupe vabljivih knjig v knjigarnah gledam drugače. Vse bolj se zavedam, da mi velika večina teh knjig polzi iz rok. Namesto tistih, ki jih bom prebral, zdaj vidim one, ki jih ne bom nikoli. Danes je večina knjig že za mano.

Ali pa sem naslov rubrike *Knjiga in moje življenje* vzel le malo preveč dobesedno?

VELIKA FILMSKA AKCIJA KNJIG ZALOŽBE UMco

do 31. 12. 2013

NAJBOLJŠE DARILLO ZA SLEHERNEGA LJUBITELJA FILMOV!

Naročila sprejemamo: po telefonu 01/520 18 39 •

po e-pošti urednistvo@umco.si • na spletni strani www.bukla.si

UMco

UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana •

Knjige založbe UMco so na voljo tudi v vseh boljše založenih knjigarnah!

Bordwell in Thompson: **Svetovna zgodovina filma** 59,90€ **29,90€**

Louis Giannetti: **Razumeti film** 49,90€ **24,90€**

Filmografija slovenskih celovečernih filmov 1931–2010 49,90€ **24,90€**

1001 film: **Najboljši filmi vseh časov** 49,90€ **29,90€**

Marcel Štefancič, jr.: **Zadnji film** 44,80€ **14,90€**

Elliot Grove: **130 projektov za uvod v snemanje filmov** 19,90€ **9,90€**

Danusia Stok (ur.): **Kieslowski o Kieslowskem** 24,90€ **12,90€**

Akira Kurosawa: **Nekakšna avtobiografija** 24,90€ **12,90€**

Stig Björkman: **Trier o von Trierju** 24,90€ **12,90€**

Samo Rugelj: **Gledalec/Bralec** 19,90€ **9,90€**

Aleš Blatnik: **Digitalna filmska revolucija** 24,90€ **9,90€**

Klemen Žun: **Avatar** 24,90€ **9,90€**

Poglej si z novimi očmi! 16,90€ **9,90€**

Poglej si z novimi očmi! 2 16,30€ **9,90€**

Samo Rugelj: **Stranpota slovenskega filma** 19,90€ **9,90€**

Filip Robar Dorin: **Resničnost in resnica v dokumentarnem filmu** 28,90€ **9,90€**

Mike Figgis: **Kako narediti film z digitalno tehnologijo** 19,90€ **9,90€**

PRAZNIK ČEBELICE

mesec najboljših otroških knjig
v knjigarnah Mladinske knjige

Ilustracija Suzi Brčelj

Vse materialne avtorske pravice so last Mladinske knjige.

© Mladinska knjiga

biserma čebelica

OB 60-LETNICI LEGENDARNE ZBIRKE
10 najlepših in najbolj priljubljenih čebelic ponovno na voljo
Več na www.praznikcebelice.si

FRANKFURT POU

Frankfurt po Frankfurtu
27. prodajna razstava tujih knjig

Knjigarna Konzorcij, Ljubljana
11.–16. novembra 2013
od 8. do 20. ure

- Vse najboljše tuje knjige preteklega leta zbrane na enem mestu in na voljo z 10 % popusta!
- Bogat izbor strokovne literature, ki so ga pomagali pripraviti priznani slovenski strokovnjaki: mag. Marcel Štefančič jr., dr. Irena Ograjenšek, dr. Marko Uršič, dr. Jože Pirjevec, dr. Jadran Lenarčič, dr. Branko Stanovnik, dr. Jože Damijan, dr. Aleš Novak, dr. Miroslav Petrovec, dr. Alojz Ihan, dr. Lučka Kajfež Bogataj in dr. Janez Grum.
- Dobitniki leposlovnih nagrad, umetniške monografije, gorniška in popotniška literatura, ilustrirani priročniki in prevodi del slovenskih avtorjev v tuje jezike.

oblikovanje in ilustracija: amoldvuga+, david farkas 2013

Knjige na razstavi so naprodaj z 10 % popusta!

www.konzorcij.si

Mladinska knjiga
TRGOVINA

Knjigarna Konzorcij

JAK

KNJIGA
MOJA
DRAGA

Mladinska knjiga Trgovina, d.o.o., Slovenska 29, Ljubljana